

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HATÁROZATAI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG HIVATALOS LAPJA

TARTALOM

1049/2026. (II. 11.) AB határozat	alkotmányjogi panasz elutasításáról	348
1050/2026. (II. 11.) AB határozat	alkotmányjogi panasz elutasításáról	357
1051/2026. (II. 11.) AB végzés	bírói kezdeményezés visszautasításáról	371
1052/2026. (II. 11.) AB végzés	alkotmányjogi panasz visszautasításáról	378

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TELJES ÜLÉSÉNEK HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 1049/2026. (II. 11.) AB HATÁROZATA

alkotmányjogi panasz elutasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése alkotmányjogi panasz tárgyában – *dr. Schanda Balázs és dr. Polt Péter* alkotmánybírók párhuzamos indokolásával – meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Gfv.I.30.148/2024/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt elutasítja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Az indítványozó gazdasági társaság ügyvédi meghatalmazással igazolt jogi képviselője, az SBGK Ügyvédi Iroda (elsősorban eljáró ügyvéd: dr. György Ádám) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Gfv.I.30.148/2024/2. számú végzése (a továbbiakban: a Kúria Végzése) ellen terjesztett elő az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybírósághoz, mivel az – álláspontja szerint – ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel.
- [3] 2. Az indítványozó az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy felperese volt. A perben nem álló dr. B. L. a jogosultja, az indítványozó pedig kizárólagos használója a „[...]” szövédjegynek, amely mások mellett a nizzai megállapodás szerinti 35. és 41. osztályban található szolgáltatások körében áll oltalom alatt. Dr. B. L. a „[...]” szövédjegy] fantázianevű színpadi showműsor szervezésére utoljára 2011. január 3-án adott engedélyt az indítványozó részére a 2011. [...] -én a Petőfi Csarnokba szervezett rendezvény vonatkozásában. Ezt követően a showműsor harmadik személy általi megszervezésére adott engedélyt, hogy azt 2015. október 23. napján színpadra állítsa.
- [4] Dr. B. L. és az indítványozó között 2019. július 3-án védjegyhasználati szerződés, majd 2019. augusztus 29-én védjegyátruházási szerződés jött létre a „[...]” védjegy vonatkozásában. Utóbbi napon a felek a védjegyhasználati szerződést megszüntették és védjegy engedményezési szerződést kötöttek a „[...]” szóval kapcsolatos korábbi jogosultságok, igények átruházására.
- [5] A 2019. év elején jutott az indítványozó tudomására, hogy 2019. szeptember 7. napjára a [...] -ban „80’s DISCO [...]” címmel koncertet és showműsort szerveznek és azt a fenti megjelöléssel hirdetik. Előbb szóban, majd 2019. április 16. napján írásban is felszólította a jogsértés abbahagyására az alperest és a [...] Kft.-t (a továbbiakban: Kft.). A felek között egyeztetésre került sor, mely nem vezetett eredményre, azonban az alperes megváltoztatta a rendezvény elnevezését „80’s DISCO [...]”-ról „80’s DISCO”-ra.
- [6] Az indítványozó védjegybitorlás megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt keresetet terjesztett elő. A Fővárosi Törvényszék 3.P.21.835/2019/51-I. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.623/2020/15. számú határozata folytán emelkedett jogerőre. A jogerős ítélet szerint az alperes a bitorló magatartást 2019. április 30. napján megszüntette, ezen időpontot követően már nem használta a „[...]” megjelölést és egyidejűleg a használat abbahagyására felszólította valamennyi, a rendezvény promóciójával érintett üzleti partnerét is.
- [7] Az elsőfokú bíróság ítélete jogi indokolásában a jellegbitorlás törvényi feltételeinek vizsgálata során elsődlegesen a versenytársi minőség fennállását szem előtt tartva rögzítette, hogy a versenytárs a gazdasági versenyben érdekelt, azonos piacon tevékenykedő vállalkozás. A rendelkezésre álló bizonyítékokat értékelve arra az álláspontra helyezkedett, hogy a versenytársi minőség a perbeli esetben nem állapítható meg, ugyanis az indítvá-

nyozó állítása szerint a perbeli rendezvényt megelőző évtizedben összesen 1 db színpadi műsort szervezett, dr. B. L. pedig további egy rendezvényre adott licenszet harmadik személy részére.

- [8] A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 2. §-ában foglaltakra alapított keresetet is megalapozatlannak tartotta többlettényállási elem hiányában és kiemelte, hogy az indítványozó e körben a 2018. november 19-én megkötött szerződésre utalt, amely az alperes és a Kft. között jött létre. Ezzel összefüggésben sem jelölt meg ugyanakkor többlettényállási elemet a generálklauzula érvényesíthetősége vonatkozásában, ezért az elsőfokú bíróság a kártérítési keresetet e körben is elutasította.
- [9] A Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.198/2023/5/II. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Az ítéltábla szerint helyesen rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy versenytársnak csak a gazdasági versenyben érdekelt, azonos piacon tevékenykedő vállalkozás minősülhet. Az ítéltábla mindezt annyiban egészítette ki, hogy a Tpv. a jellegbitorlás szabályozásával a piacon ténylegesen jelen lévő versenytársat védi, a jelenlét pedig azt jelenti, hogy az adott személy a piac aktív résztvevője, a gazdasági versenyben tevékenyen részt vesz. Csak az ilyen gazdasági szereplőhöz köthető ugyanis az a jó hírnév, általános üzleti megítélés, amely egy jellegbitorlás esetén védelemre szorul, illetve az a korábbi ráfordítás, amelyet a jellegbitorló a tevékenységével kihasznál. A fellebbezésben előadottak alapján csak az volt megállapítható tehát, hogy az indítványozó részéről a perbeli rendezvényt megelőző évtizedben egy, 2011-ben megtartott színpadi show került megszervezésre a Petőfi Csarnokban. Mindezek nem elégségesek ahhoz, hogy az indítványozó vonatkozásában a versenytársi minőséget megalapozó piaci jelenlét megállapítható legyen.
- [10] Az indítványozó felülvizsgálati kérelemmel fordult a Kúriához. A Kúria a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet az alkotmányjogi panasszal támadott végzésben visszautasította, mivel azt érdemi elbírálásra alkalmatlannak találta.
- [11] A visszautasítás indokaként azt jelölte meg, hogy a kérelem nem felel meg a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 410. § (2) bekezdés c) pont ca)–cb) és cd) alpontjaiban foglaltaknak, ezért azt a Kúria visszautasította a Pp. 410. § (4) bekezdése alapján.
- [12] A visszautasító végzés indokolásában a Kúria arra hivatkozott, hogy a Pp. 410. § (2) bekezdés c) pont ca)–cb) és cd) alpontjai, valamint a felülvizsgálat engedélyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló, nem kötelező jellegű értelmezésként kiadott 1/2021. (VII. 12.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 1., 3. és 5. pontja alapján a kérelemben meg kell jelölni az engedélyezést megalapozó jogkérdést.
- [13] A Kúria Végzése szerint: „A felperes kérelmében indokolta az általa állított jogszabálysértéseket, de nem jelölt meg olyan jogkérdést, amelynek elvi jelentősége, különleges súlya, társadalmi jelentősége, bírói gyakorlata és az attól való eltérés érdemben vizsgálható lenne.”
- [14] 3. Az indítványozó ezt követően nyújtotta be az Alkotmánybírósághoz alkotmányjogi panaszát, melyben az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésének sérelmére történő hivatkozással kérte a Kúria Végzésének megsemmisítését.
- [15] Az indítványozó előadta, hogy a Kúria Végzése valamennyi engedélyezési ok körében hiányolta az elvi jelentőségű jogkérdés megjelölését annak ellenére, hogy az indítványozó a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben pontosan és egyértelműen meghatározta azokat az elvi jelentőségű jogkérdéseket, amelyekre tekintettel a felülvizsgálat engedélyezését kérte különböző jogalapokon. A jogkérdést a felperes pontosan meghatározta, miszerint a Tpv. 6. §-a körében az, hogy a felperesnek a szűken szabott megjelölés használata (kb. 6 hónap) során kell-e piacon lennie, vagy ha abban az időszakban nem tud szolgáltatást, tehát színpadi művet felmutatni, akkor piacon van-e vagy sem. Ezt megfordítva: piaci jelenlétet meg lehet-e állapítani egy szélesebb időszámban. A jogkérdés pedig a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben pontosan meg volt jelölve a III.2.2.1. pontban a 9. oldal 3. bekezdésében, a következőként: „nincsen irányadó mérce a versenytársi minőség szempontjából a piaci jelenlét intenzitása vonatkozásában, a felülvizsgálati kérelem olyan jogértelmezési kérdést tartalmaz, amellyel kapcsolatban a Kúria korábban még nem foglalt állást és amely elvi iránymutatást igényel.”
- [16] Az indítványozó sérelmezte, hogy a Kúria a Végzése meghozatala során a tisztességes eljáráshoz való jogot sértő módon nem megfelelően értelmezte és alkalmazta a polgári per jog szabályait, ezzel kiürítve a felülvizsgálat jogintézményének rendkívüli jogorvoslati szerepét, illetve a bírósághoz intézett kérelem elbírálás nélkül hagyásával megsértve a bírósághoz forduláshoz való jogát a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem kötelező tartalmi elemeire vonatkozó szabályok indokolatlanul és túlzottan formalista módon történő értelmezése és alkalmazása folytán az indítványozó jogorvoslati kérelme elbírálatlanul maradt.

- [17] Az indítványozó szerint részletes kérelmet adott elő, melyet a Kúria érdemben nem vizsgált, hanem a kérelmet formalista, alapjogsértő módon visszautasította, ezért az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogának sérelme is egyértelműen megvalósult.

II.

- [18] 1. Az Alaptörvény indítvánnyal érintett rendelkezései:

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

[...]

(7) Mindenkinnek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

- [19] 2. A Pp.-nek az ügy elbírálása szempontjából releváns rendelkezései:

„410. § [Az engedélyezés iránti kérelem]

[...]

(2) A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben meg kell jelölni:

[...]

c) az engedélyezést megalapozó

ca) okokat, amelyek a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása érdekében indokolják a felülvizsgálat befogadásának engedélyezését,

cb) jogkérdés megjelölését, amelynek különleges súlya vagy társadalmi jelentősége indokolja a befogadás engedélyezését,

cc) jogkérdés megjelölését, amely az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségességét indokolja, vagy

cd) – a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozás esetén – a Kúria közzétett határozatát és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálattal támadott ítéleti rendelkezés jogkérdésben eltér.”

III.

- [20] 1. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése előírja, hogy az alkotmányjogi panasz érdemi elbírálása előtt dönten kell annak befogadásáról. Az alkotmányjogi panasz befogadásáról az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján – figyelemmel az Abtv. 47. § (1) bekezdésére, 50. § (1) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 5. § (1) és (2) bekezdéseire – tanácsban eljárva dönt. A panaszt akkor lehet befogadni, ha az megfelel a törvényben előírt formai és tartalmi követelményeknek, különösen az Abtv. 26–27. és 29–31. §-aiban foglalt feltételeknek. Ezekon kívül az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a)–f) pontjaiban foglalt kritériumoknak.

- [21] 2. Az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidőn belül nyújtották be. Az indítványozó szabályszerű meghatalmazással rendelkező ügyvéd útján járt el az Alkotmánybíróság előtti eljárásban. Az indítványozó alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége – mivel az alapeljárásban felperes volt – fennáll. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban az Alaptörvényben biztosított joga sérelmére hivatkozott – megjelölve az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit –, továbbá a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.

- [22] 3. Az alkotmányjogi panasz megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében foglalt feltételeknek:

a) megjelöli azt a törvényi rendelkezést, az Abtv. 27. §-át, amely az Alkotmánybíróság hatáskörét és az indítványozó jogosultságát megalapozzák;

b) megjelöli az eljárás megindításának indokait, és az Alaptörvényben biztosított jogok – XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdés (tisztességes bírósági eljáráshoz való jog, jogorvoslathoz való jog) – sérelmének lényegét;

- c) megjelöli az Alkotmánybíróság által vizsgálándó bírói döntést, azaz a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Gfv.I.30.148/2024/2. számú végzését;
- d) megjelöli az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit [XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdés];
- e) tartalmaz indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel;
- f) tartalmaz kifejezett kérelmet a támadott bírói döntés megsemmisítésére.

- [23] 4. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban azt vizsgálta, hogy az alkotmányjogi panasz az Abtv. 29. §-ában foglalt törvényi feltételeket teljesíti-e. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság további feltételeként támasztja azt, hogy a panasznak a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést kell tartalmaznia.
- [24] Az ügyben az Abtv. 29. §-a szerinti, a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét veti fel annak kérdése, hogy a Kúria a támadott végzés indokolásában megfelelő magyarázatot adott-e a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem kötelező tartalmi elemeinek való meg nem felelés okainak az alkotmányjogi panaszban kifogásolt értelmezésére. Csak érdemi alkotmányossági vizsgálat eredményeként állapítható meg az indokolt bírói döntéshez, illetve a jogorvoslathoz való jog követelményének a teljesülése, valamint annak esetleges sérelme is.
- [25] 5. Ezért az Alkotmánybíróság teljes ülése az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 31. § (6) bekezdését alkalmazva, külön befogadási eljárás mellőzésével, érdemben bírálta el.

IV.

- [26] Az alkotmányjogi panasz az alábbiak szerint nem megalapozott.
- [27] 1. Az indítványozó panaszában elsődlegesen azt kifogásolta, hogy a Kúria Végzése a Pp. felülvizsgálat engedélyezésére vonatkozó szabályainak önkényes értelmezésével kiüresítette a felülvizsgálat jogintézményének jogorvoslati szerepét, az érdemi elbírálást indokolás nélkül mellőzve, ezzel pedig megsértette az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, valamint a (7) bekezdés szerinti jogorvoslathoz való jogát.
- [28] Erre figyelemmel az Alkotmánybíróság először áttekintette esetjogának releváns megállapításait a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog (ezen belül az indokolt bírói döntéshez való jog), valamint a jogorvoslathoz való jog (ezen belül annak a rendkívüli jogorvoslatokkal való kapcsolata) tekintetében.
- [29] 1.1. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmével összefüggésben mindenkélt fontosnak tartja hangsúlyozni, hogy a „bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének” {3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]; 3095/2025. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [23]}.
- [30] Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során is az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja.
- [31] Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlatának megfelelően nem rendelkezik hatáskörrel a rendes bíróságok törvényességi vizsgálata körében értékelendő kérdések megválaszolására, így nem hivatott annak vizsgálatára, hogy a Pp. felülvizsgálat engedélyezésére vonatkozó szabályaiban, így különösen a Pp. 410. § (2) bekezdés c) pontjában rögzített feltételek a konkrét ügyben fennálltak-e {lásd ehhez hasonlóan: 3095/2025. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [24]}.
- [32] Önmagában az, hogy az indítványozó az egyébként megindokolt bírósági döntést megalapozatlannak, tévesnek és ezekből kifolyólag magára nézve sérelmesnek tartja, nem tekinthető az eljárás tisztességessége [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] és a jogorvoslathoz való jog [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés] követelményrendszerén belül értékelhető alkotmányossági kérdésnek {3263/2024. (VII. 12.) AB végzés, Indokolás [29]; 3029/2025. (I. 21.) AB végzés, Indokolás [33]}.

- [33] 1.2. Az Alkotmánybíróság gyakorlata a bírói döntések jogi megalapozásával kapcsolatosan az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében szabályozott tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részjogosítványként határozta meg az indokolt bírói döntéshez való jogot. Ennek tartalmát az elvi jelentőségű 7/2013. (III. 1.) AB határozatban úgy foglalta össze, hogy a belőle fakadó, a bíróságot terhelő indokolási kötelezettség a bírói döntés „abszolút korlátját jelenti”, melynek értelmében a bíróság döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően köteles számot adni. E számadási kötelezettség magában foglalja azt a „minimális elvárást”, hogy „a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon” {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}. Az Alkotmánybíróság vizsgálódása mindebből következően arra terjed ki, hogy „az indokolási kötelezettséget előíró eljárási jogszabályokat a bíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelően alkalmazta-e” (Indokolás [33]).
- [34] A jogilag megindokolt bírói döntés a jogállamiságnak olyan biztosítéka, amelyet az Alaptörvény – az Alkotmánybíróság értelmezésében – a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részjogosítványának – az indokolt bírói döntéshez való jognak – formájában is biztosít, és olyan alkotmányos követelményt támaszt a bíróságok felé, ami kiterjed – az eljárási jogszabályok keretei között – az olyan esetekre is, amikor a bíróság formai okból, az ügy érdemét nem érintve utasítja el a beadványt [3417/2024. (XI. 28.) AB határozat, Indokolás [47]].
- [35] 1.3. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében elismert jogorvoslathoz való joggal összefüggésben – annak a rendkívüli jogorvoslatokkal való kapcsolatát illetően – az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata az, hogy annak tartalma az érdemi határozatok tekintetében a más szervhez vagy a magasabb fórumhoz fordulás lehetőségét foglalja magában. A jogorvoslathoz való jog – mint alapvető jog – így csak a rendes jogorvoslatra vonatkozik. Az Alkotmánybíróság álláspontja értelmében a felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely nem hozható összefüggésbe az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésével. Rendkívüli jogorvoslatra (felülvizsgálatra) senkinek sincs az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdéséből levezethető alapjoga {hasonlóan: 3120/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [22]–[23]; 3307/2017. (XI. 24.) AB határozat, Indokolás [10]; 3364/2017. (XII. 22.) AB határozat, Indokolás [22]; 3002/2025. (I. 21.) AB határozat, Indokolás [34]}.
- [36] Konzekvens eleme az Alkotmánybíróság gyakorlatának ugyanakkor az is, hogy: „[...] amennyiben a jogalkotó mégis megteremtette a rendes jogorvoslaton felüli, valamely további jogorvoslat lehetőségét, abban az esetben ez a jogalkotói döntés e jogorvoslat elbírálására hatáskörrel rendelkező bíróságok számára olyan, az Alaptörvény 28. cikkéből fakadó alkotmányos kötelezettséget is létrehozott, amely szerint jogalkalmazásuk során a jogalkotó által megnyitott jogorvoslat lehetősége az Alaptörvényből levezethető követelményeknek megfelelően, így hatékonyan és ténylegesen is érvényesüljön [lásd: 14/2015. (V. 26.) AB határozat, Indokolás [43]; 11/2017. (V. 26.) AB határozat, Indokolás [31]; legutóbb: 3285/2017. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [27]].” {3020/2018. (I. 26.) AB határozat, Indokolás [39]; 6/2020. (III. 3.) AB határozat, Indokolás [111]; 3539/2023. (XII. 21.) AB határozat, Indokolás [43]; 3002/2025. (I. 21.) AB határozat, Indokolás [35]}. Hiába nem következik tehát az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdéséből kényszerítően az egyfokú rendes jogorvoslati formákon felüli, egyéb jogorvoslati lehetőségek biztosítása, ha a jogalkotó azt mégis biztosította, a vonatkozó szabályozásnak összhangban kell állni az Alaptörvény rendelkezéseivel {3002/2025. (I. 21.) AB határozat, Indokolás [35]; 3223/2020. (VI. 19.) AB végzés, Indokolás [31]}.
- [37] A Kúria jelen ügyben támadott Végzése felülvizsgálat engedélyezés iránti kérelem tárgyában született, ezért összefügg az indítványozó jogorvoslathoz való jogával is.
- [38] 2. Az előző pontban összefoglalt elvi tételek alkalmazásával, a jelen ügyet vizsgálva azokra a kérdésekre kell az Alkotmánybíróságnak választ találnia az alapjogsérelem fennállásának vagy fenn nem állásának a megállapíthatóságához, hogy biztosított volt-e a hatékony és ténylegesen érvényesülő (rendkívüli) jogorvoslat lehetősége, és amennyiben nem, úgy kimutatható-e a döntés indokolásában ennek megfelelő magyarázata.
- [39] Az Alkotmánybíróság ezért azt vizsgálta, hogy a Kúria Végzése indokolásában megfelelő magyarázatot adott-e a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem kötelező tartalmi elemeinek való meg nem felelés okainak az alkotmányjogi panaszban kifogásolt értelmezésére.
- [40] A Kúria több közzétett eseti döntésében hangsúlyozta, hogy a Pp. szabályozásában a felülvizsgálat engedélyezése a polgári eljárás elkülönülő, önálló kérelemre induló és a kérelem elbírálásával befejeződő szakasza, amelyet csak eredményessége esetén követ az eljárás felülvizsgálati kérelmen alapuló szakasza (BH 2020.366). A Kúria ebben az esetben is kötve van a fél kérelméhez [Pp. 2. § (2) bekezdés, 405. § (1) bekezdés, 370. § (1) bekezdés, 364. §], a felülvizsgálat engedélyezése körében csak a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben

foglaltakat vizsgálja. A fél kérelmén a Kúria akkor sem terjeszkedhet túl, ha az engedélyezés vizsgálata körében az ügy érdemére kiható jogszabálysértést észlel (BH 2021.339).

- [41] A Pp. 410. § (2) bekezdés c) pontja alapján a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem érdemi elbírálásának alapvető feltétele a jogerős ítélet által felvetett jogkérdés megjelölése (Kúria, Pfv.I.21.365/2021/3.). A Kúria hangsúlyozza a gyakorlatában, hogy a jogkérdés fél általi megjelölése elengedhetetlen, hiszen a Kúria a fél kérelméhez kötve van, nem engedélyezheti a felülvizsgálatot olyan okból, amelyre a fél nem hivatkozott, és csak a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben foglaltakat vizsgálhatja (BH 2022.327).
- [42] A Kúria következetes gyakorlata szerint a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pont első fordulatra alapított engedélyezés iránti kérelem esetén – a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében – a felülvizsgálat akkor engedélyezhető, ha a jogerős ítélet által felvetett elvi jelentőségű jogkérdéssel kapcsolatban még nincs jogegység, vagy már van, de az veszélyeztetett, ezért azt – a meglévő jogegységet – változatlanul fent kell tartani. A fél az engedélyezés alapjául szolgáló határozatokat kérelmében köteles pontosan megjelölni azzal, hogy első fokon jogerőre emelkedett határozatra nem hivatkozhat. Erre figyelemmel az engedélyezést megalapozó okok [Pp. 410. § (2) bekezdés e) pont ca) alpont] körében meg kell jelölni az engedélyezés alapjául szolgáló határozatokat.
- [43] Abban is következetes a Kúria gyakorlata, hogy a Pp. 409. § (3) bekezdésére alapított engedélyezés iránti kérelem esetén a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem érdemi elbírálásának a lehetőségét kizárja, ha a fél felülvizsgálati kérelmét jogszabálysértésre, felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmét viszont a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre alapítja. Ebben az esetben a Kúria a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet – a két kérelem közötti közvetlen tartalmi összefüggés hiányában – visszautasítja.
- [44] A jelen ügyben azért utasította vissza a Kúria az engedélyezés iránti kérelmet, mert az nem felelt meg sem a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjának, sem a Pp. 409. § (3) bekezdésének, sem a Pp. 410. § (2) bekezdés c) pontjának. Ennek a Kúria egyértelmű indokát is adta.
- [45] A Kúria támadott végzése több évrre alapította a felülvizsgálat engedélyezésének visszautasítását.
- [46] Az indítványozó kérte az ítélet felülvizsgálatát a joggyakorlat egységének biztosítása miatt. A Kúria Végzése részletesen indokolta a [8]–[9] bekezdésekben, hogy az indítványozó kérelme miért nem felel meg a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pont első fordulatainak. A kúriai döntés indokolása szerint a felperes a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pont első fordulatra alapított kérelmében a bírói gyakorlatról egyáltalán nem nyilatkozott, nem indokolta, hogy a bírói gyakorlat miben és miért nem egységes, vagy – egységes joggyakorlat fennállása esetén – az miért veszélyeztetett. A kérelemből nem állapítható meg, hogy a felperes a kért engedélyezési okot a jogegység hiányára vagy a fennálló jogegység veszélyeztetettségére alapítja. Az engedélyezési ok alapjául – a bírói gyakorlat egységességének fennállása vagy annak hiánya körében – egyáltalán nem jelölt meg jogerős határozatokat. Két kúriai határozatot feltüntetett, ugyanakkor arra hivatkozott, hogy azok nem a jelen perben felvetett jogkérdésekre vonatkoznak. A fenti tartalmi hiányosságok kizárják a kérelem érdemi elbírálásának a lehetőségét (Indokolás [9]).
- [47] Az indítványozó kérte az ítélet felülvizsgálatát a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt. A Kúria részletesen indokolta a [11] bekezdésben, hogy miért nem vizsgálható érdemben a kérelme. A Kúria rámutatott arra, hogy a jelen ügyben a felperes felülvizsgálati kérelmében ugyan hivatkozott a Kúria két határozatára, de a jogerős ítélet felülvizsgálatát az ügy érdemére kiható jogszabálysértésre – és nem a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre – hivatkozással kérte (Indokolás [11]).
- [48] A Kúria ezt követően megállapította: „[e]zt meghaladóan a felperes kérelme tartalmilag önellentmondásos. A felperes egyrészt kérte a felülvizsgálat engedélyezését a Kúria két közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt, másrészt azonban arra hivatkozott, hogy a hivatkozott két kúriai döntés tényállásában és jogalapjában is eltérő, a Kúria ezekben a határozatokban nem foglalt állást a jelen perben felvetett jogkérdésben. Ez a tartalmi ellentmondás is kizárta a kérelem érdemi vizsgálatának a lehetőségét” (Indokolás [12]).
- [49] A Kúria ezt követően határozta meg azt, hogy az engedélyezést megalapozó jogkérdés indítványozó általi kifejtése miért nem alapozza meg a felülvizsgálatot. A Kúria hivatkozott arra, hogy az elvi jogkérdés fél általi megjelölése nem mellőzhető, mert a Kúria a fél kérelméhez kötve van, és csak a kérelemben foglaltakat vizsgálja. A felperes kérelmében indokolta az általa állított jogszabálysértéseket, de nem jelölt meg olyan jogkérdést, amelynek elvi jelentősége, különleges súlya, társadalmi jelentősége, bírói gyakorlata és az attól való eltérés érdemben vizsgálható lenne (Indokolás [13]).
- [50] A Kúria Végzésének érvrendszerében szereplő indokokat tehát összességében és egymásra tekintettel kell vizsgálni.
- [51] A Pp. 410. § (2) bekezdés c) pontjával összefüggésben az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy a felülvizsgálat engedélyezésének alapjául szolgáló jogkérdés bemutatásának hiánya a Kúria fentiekben bemutatott következe-

tes gyakorlata szerint már önmagában is a kérelem visszautasítását vonja maga után, és ebben az ügyben is e gyakorlaton alapult a Kúria döntése.

- [52] Jelen ügyben a Kúria nem arról döntött, hogy az engedélyezés iránti kérelem megalapozott-e, hanem arról, hogy a formai feltételeknek megfelel-e. Márpedig a Kúria hivatalbóli döntési és jogértelmezési kompetenciájába tartozik, hogy megvonja azt a határt, amely elválasztja az érdemben vizsgálható, illetve visszautasítandó felülvizsgálati kérelmek körét {3417/2024. (XI. 28.) AB határozat, Indokolás [55]}.
- [53] 3. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Gfv.I.30.148/2024/2. számú végzésében megjelenő jogértelmezése nem sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit, ezért az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a rendelkező részben foglaltak szerint elutasította.

Budapest, 2026. január 20.

Dr. Polt Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Polt Péter alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [54] A határozat rendelkező részével és az indokolás lényegi elemeivel egyetértek. Párhuzamos indokolásomban az alábbiakra kívánom felhívni a figyelmet.
- [55] 1. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt, az abban biztosított jogokat védi, és a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik a testület hatáskörébe. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmével kapcsolatban az Alkotmánybíróságnak következetes a gyakorlata abban, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az ítéleteknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálata során van jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére, azonban nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazásának felülbírálatára {3212/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [11]; 3434/2025. (XII. 15.) AB végzés, Indokolás [18]}.
- [56] Az alkotmányjogi panaszt megelőző bírósági eljárásban az indítványozó keresetét az elsőfokú bíróság ítéletében elutasította, majd a másodfokú bíróság azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indoklásra utalással hagyta helyben, így felülvizsgálatnak az ügyben alkalmazandó perjogi szabályok szerint nem volt helye. Az indítványozó ezért felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet terjesztett elő, mert megítélése szerint a felülvizsgálat kivételes engedélyezésének polgári perjogi feltételei fennálltak. A Kúria megítélése szerint a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem nem volt alkalmas az érdemi elbírálásra (Kúria Végzése, Indokolás [4]). A Kúria ezért a felülvizsgálati eljárás engedélyezése iránti kérelmet visszautasította.

- [57] 2. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint annak megítélése, hogy „a felülvizsgálati kérelem befogadásának feltételei fennállnak-e vagy sem, nem alkotmányossági, hanem szakjogi-törvényértelmezési kérdés, amelyben az Alkotmánybíróság – következetes gyakorlatának megfelelően – a Kúria döntését nem bírálhatja felül” {például: 3365/2019. (XII. 16.) AB végzés, Indokolás [21]; 3032/2025. (I. 21.) AB végzés, Indokolás [54]; 3120/2025. (IV. 25.) AB végzés, Indokolás [36]}.
- [58] A tárgyi ügyben az Alkotmánybíróság érdemi eljárást folytatott le, amelyben azt vizsgálta, hogy a Kúria a támadott végzés indokolásában „megfelelő magyarázatot” adott-e a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem kötelező tartalmi elemeinek való meg nem felelés okainak az értelmezésére.
- [59] Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata a bírói döntések indokolásával szemben „azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossgal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket” {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}.
- [60] Ahogy az Alkotmánybíróság jelen határozatának indokolása megállapítja, a Kúria Végzése nem sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit, azaz a Kúria Végzésének indokolása alkotmányos szempontból kielégítő volt.
- [61] A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem elbírálása a Kúria kompetenciájába tartozik, ami nem jelenti azt, hogy a Kúria döntésének indokolásával szemben az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében támasztott és az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján kibontott alkotmányjogi követelményeknek ne kellene érvényesülniük. Mindez azonban nem jelenti azt, hogy az Alkotmánybíróság a Kúria döntésében megfogalmazott, a felülvizsgálat engedélyezésének megtagadását visszautasító indokokat tartalmilag felülmérlegelhetné.
- [62] Álláspontom szerint az érdemi vizsgálat ezen érvei alapján, a lefolytatott vizsgálat eredményében azt jelenti, hogy nem vetette fel az indítvány a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét. Ebben az esetben az indítvány visszautasításának is helye lehetett volna, az Alkotmánybíróság állandó gyakorlatának megfelelően.
- [63] 3. Az Alkotmánybíróság az eljárása során az indokolt bírói döntéshez való jog – mint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog egyik nevesített részjogosítványa – kapcsán annak érdekében folytatta le az érdemi vizsgálatot, hogy a nem kielégítő indokolás az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés szerinti jogorvoslathoz való jog sérelmét okozza-e.
- [64] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdéséből kényszerítően nem következik a rendes jogorvoslati fórumokon felüli, egyéb jogorvoslati lehetőségek biztosítása. Amennyiben a jogalkotó mégis megteremtette a rendes jogorvoslaton felüli, valamely további jogorvoslat lehetőségét, a rendkívüli jogorvoslat elbírálására hatáskörrel rendelkező bíróságok számára is olyan, az Alaptörvény 28. cikkéből fakadó alkotmányos kötelezettséget keletkeztet, amely szerint jogalkalmazásuk során a jogalkotó által megnyitott jogorvoslat lehetősége az Alaptörvényből levezethető követelményeknek megfelelően, így hatékonyan és ténylegesen is kell, hogy érvényesüljön {14/2015. (V. 26.) AB határozat, Indokolás [43]; 11/2017. (V. 26.) AB határozat, Indokolás [31]; 3285/2017. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [27]; 3020/2018. (I. 26.) AB határozat, Indokolás [39]}.
- [65] Jelen ügyben tekintettel kell lenni arra, hogy a felülvizsgálat engedélyezése hol foglal helyet a jogorvoslati rendszerben és milyen szerepet játszik az eljárásban. Az indítványozó keresetét az alkotmányjogi panaszt megelőző bírósági eljárásban az elsőfokú bíróság elbírálta és ítéletében elutasította, majd fellebbezése után a másodfokú bíróság azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indoklásra utalással hagyta helyben. A felülvizsgálat ezért az ügyre irányadó perjogi jogszabályok szerint kizárt volt. Az indítványozó felülvizsgálat engedélyezése iránt nyújtott be kérelmet, amely kérelem nem volt alkalmas a Kúria megítélése szerint az érdemi elbírálásra. Véleményem szerint kérdéses, hogy a jogorvoslathoz való jog ténylegessége és hatékonysága felvetődik-e az eljárásnak abban a szakaszában, amelyben arról dönt az eljáró bírói fórum, hogy a felülvizsgálat engedélyezésének feltételei fennállnak-e vagy sem.
- [66] 4. Végül véleményem szerint szükséges utalni arra, hogy a Pp. 2026. január 1-jén hatályba lépett módosítása érinti a felülvizsgálat engedélyezését megtagadó döntés indokolási kötelezettségét is. A Pp. 411. § (2) bekezdés 2026. január 1-je óta hatályos rendelkezése szerint: „[a] felülvizsgálat megtagadásáról szóló végzést röviden, kizárólag annyiban kell megindokolni, hogy a felülvizsgálat engedélyezésére milyen okból nem került sor. [...]” Habár a módosított jogszabályi rendelkezés nem irányadó jelen ügyben, mégis tekintettel kell lenni arra, hogy

a jogalkotó az eljárási törvényekben milyen szempontokat ír elő az eljáró bíróságoknak, hiszen az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az eljáró bíróság a döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően köteles számot adni {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}.

- [67] Az indokolási kötelezettség teljesítésének az Alkotmánybíróság általi alkotmányossági szempontú vizsgálata – hatáskör hiányában – nem terjedhet ki sem a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem tartalmához kapcsolódóan az eljáró bíróság által megállapított tények, sem az ahhoz kapcsolódóan szakkérdésben elfoglalt jogi álláspont felülmérlegelésére.

Budapest, 2026. január 20.

Dr. Polt Péter s. k.,
alkotmánybíró

- [68] A párhuzamos indokoláshoz csatlakozom.

Budapest, 2026. január 20.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/3056/2024.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG TANÁCSAINAK HATÁROZATAI ÉS VÉGZÉSEI

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 1050/2026. (II. 11.) AB HATÁROZATA

alkotmányjogi panasz elutasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

Az Alkotmánybíróság a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 273/2007. (X. 19.) Korm. rendelet 5. § (5) bekezdése és (5a)–(5c) bekezdései, valamint 2024. január 1. és 2024. december 31. között hatályos (5f) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt elutasítja.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Az Alkotmánybírósághoz jelentős számú indítványozó nyújtott be az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt, melyben a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 273/2007. (X. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vet. Vhr.) 5. § (5) bekezdése, 5. § (5a) bekezdése, 5. § (5b) bekezdése, 5. § (5c) bekezdése, 5. § (5f) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és *ex tunc* hatályú megsemmisítését indítványozták. Az Alkotmánybíróság elnökhelyettese 2/2024. (III. 14.) utasításával az Ügyrend 18/A. alcíme szerinti vezető döntési eljárás lefolytatását rendelte el. Az Alkotmánybíróság főtítkára két indítványt választott ki a vezető döntési eljárás lefolytatásához, az Ügyrend 44/A. § (2) bekezdésének megfelelően. Mindkét, a vezető döntési eljárás lefolytatásához kiválasztott alkotmányjogi panasz indítványozója személyesen járt el.
- [2] 1.1. Az indítványozó1 2012-ben épített ki napelemes háztartási méretű kiserőművet (a továbbiakban: HMKE), melyre vonatkozóan 2013. január 4. napjától kezdődően rendelkezik az elosztói engedéllyel rendelkező szolgáltatóval megkötött, határozatlan időre szóló szerződéssel, ekként az alkotmányjogi panasz benyújtásakor már ún. bruttó elszámolásra volt jogosult. Az indítványozó2 2022-ben épített ki HMKE-t, melyre vonatkozóan 2022. november 23. napjától kezdődően rendelkezik az elosztói engedéllyel rendelkező szolgáltatóval megkötött, határozatlan időre szóló szerződéssel, ekként az alkotmányjogi panasz benyújtásakor még ún. szaldó elszámolásra jogosult.
- [3] A szaldó elszámolás lényege, hogy az elszámolási időszakban (havonta vagy évente) a hálózathoz vételezett (fogyasztott) villamos energia és a HMKE által termelt és a hálózathoz betáplált villamos energia különbségét kell csak elszámolni [lásd a Vet. Vhr. 1. § (1) bekezdés 30. pontját]. A bruttó elszámolás lényege, hogy az elszámolási időszakban (havonta) a hálózathoz vételezett (fogyasztott) és a hálózathoz betáplált villamos energia mennyiségét külön-külön kell kezelni az elszámolásban, a betáplált és elfogyasztott mennyiség nem vonható össze. A hálózathoz vételezett villamos energia teljes mennyisége után a fogyasztónak a rendszerhasználati díjat meg kell fizetnie, a hálózathoz betáplált villamos energia után azonban a fogyasztó rendszerhasználati díjra vagy bármely más, a villamos energia árán túli díjra vagy költségtérítésre nem jogosult. Bruttó elszámolásban a megtermelt energia más felhasználási helyre vagy későbbi elszámolási időszakra nem vihető át.
- [4] Az alkotmányjogi panaszok szerint a HMKE létesítésekor a kormányzat jelentős állami támogatásokat nyújtott, melyek kommunikációja és a kialakított jogszabályi környezet alapján arra lehetett következtetni, hogy a HMKE kiépítése egy megtérülő és bevételt termelő befektetés, melynek üzemidejét 25 évre kalkulálta a tervező és kivitelező cég. A megtérülést és a bevétel termelését az támasztotta alá, hogy a HMKE létesítésekor (az indítványozó1 esetében 2012–2013-ban, az indítványozó2 esetében 2022-ben) hatályos jogszabályi környezet ún.

szaldó elszámolást alkalmazott, az indítványozók ezen elszámolási forma ismeretében döntöttek a HMKE beruházás megvalósításáról.

- [5] 1.2. A jogalkotó a Vet. Vhr. rendelkezéseit egymást követően több alkalommal módosította, az alábbiak szerint.
- [6] 1.2.1. A Vet. Vhr. 2023. szeptember 13. napjától hatályos 5. § (5) bekezdése a szaldó elszámolás szabályait akként változtatta meg, hogy a szaldó elszámolásra csak a HMKE üzembe helyezésétől (vagy bővítésétől) számított 10. év végéig nyílik lehetőség, akkor, ha a HMKE igénybejelentése legkésőbb 2023. szeptember 7. napjáig megtörténik, az üzembe helyezésre pedig legkésőbb 2026. január 1. napjáig sor kerül. A rendelkezés alapján indítványozó1 az alkotmányjogi panasz benyújtásakor már kikerült a szaldó elszámolásból, indítványozó2 pedig (a jogszabályi környezet változatlansága esetén) 2032-ig jogosult a szaldó elszámolásra.
- [7] A Vet. Vhr. 2023. szeptember 13. napjától hatályos 5. § (5a) bekezdése értelmében azon HMKE-k esetén, ahol az üzembe helyezés, illetőleg bővítés időpontjától számítva a 10 év üzemidő 2023. december 31. napjáig letelek, a villamosenergia-kereskedő 2023. december 31. napjáig alkalmaz szaldó elszámolást.
- [8] A Vet. Vhr. 2023. szeptember 13. napjától hatályos 5. § (5b) bekezdése akként rendelkezett, hogy azon HMKE-k esetén, ahol a villamosenergia-kereskedő 2023. szeptember 7. napján nem éves szaldó elszámolást alkalmazott, a felek közötti elszámolásra a felek megállapodása az irányadó.
- [9] 1.2.2. A Vet. Vhr. 2023. október 6. napjától hatályos 5. § (5c) bekezdése értelmében a HMKE-k esetében az elszámolás oly módon történik, hogy a hálózatba betáplált és a vételezett villamos energia mennyisége irányonként külön-külön, az egyes fázisok szerinti terhelés és vételezés összesített energiamérlegével kerül megállapításra a szaldó elszámolásra való jogosultság esetein kívüli valamennyi esetben.
- [10] A Vet. Vhr. indítványozók által nem támadott, 2023. október 6. napjától hatályos 5. § (5e) bekezdése a betáplált villamos energia árszabását is megváltoztatta, oly módon, hogy a villamos energia átlagos termékára helyett a villamos energia egyetemes szolgáltatás árképzéséről szóló 4/2011. (I. 31.) NFM rendelet 2. melléklete szerinti táblázat 4. sora szerinti díjszabást rendelte alkalmazni.
- [11] 1.2.3. A Vet. Vhr. 5. § (5) bekezdése 2024. január 1. napjától akként módosult, hogy a szaldó elszámolásra a HMKE üzembe helyezését vagy bővítését követő 10 éves időszak végével érintett naptári hónap utolsó napjáig van lehetőség. Ugyanezt a módosítást vezette át a jogalkotó a Vet. Vhr. 5. § (5c) bekezdésének *d)*, *f)* és *h)* pontjain is (melyek közül az indítványozók csak a *d)* pontot támadták).
- [12] A Vet. Vhr. ugyancsak 2024. január 1. napjától hatályos 5. § (5b) bekezdése értelmében pedig mindazon szaldó elszámolásra jogosultak esetében, akiknél a villamosenergia-kereskedő korábban nem éves szaldó elszámolást alkalmazott, immáron nem a felek megállapodása az irányadó, hanem havi szaldó elszámolás alkalmazására kerül sor. A szintén 2024. január 1. napjától hatályos új (5f) bekezdés pedig akként rendelkezik, hogy a bruttó elszámolás esetében (azaz amikor külön-külön kerül elszámolásra a betáplált és vételezett villamos energia) havi elszámolást kell alkalmazni.
- [13] 1.2.4. Az indítványozók a fenti jogszabály-módosítások hatását akként összegzik, hogy ennek eredményeként a bruttó elszámolásra történő áttérés már csak akkor tekinthető gazdaságosnak, ha a fogyasztó csak akkor és annyi energiát használ, amikor és amennyit megtermel; vagy arányosan sokkal nagyobb rendszert épít ki, mely kiegyensúlyozza az átadási és átvételi tarifa közötti különbséget; vagy pedig maga gondoskodik a villamos energia átmeneti tárolásáról (mely egy kifejezetten drága beruházásnak tekinthető).
- [14] 2. Az indítványozók alkotmányjogi panaszukban az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, P) cikk (1) bekezdése, XIII. cikk (1) bekezdése, XV. cikk (1) és (2) bekezdése, valamint a XXI. cikk (1) és (2) bekezdése sérelmét állítják, továbbá utalnak az E) cikk (2) bekezdése sérelmére is, az alábbiak szerint.
- [15] 2.1. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése sérelmét az indítványozók három okból állítják. Egyrészt azért, mert bár a Vet. Vhr. támadott rendelkezései formálisan nem visszamenőlegesen léptek hatályba, azonban a jogalkotó egy már hosszabb ideje (az indítványozó1 esetében több, mint tíz éve, az indítványozó2 esetében közel két éve) fennálló, tartós jogviszonyba avatkozott be az indítványozók számára egyértelműen hátrányosan, a szaldó elszámolásról a bruttó elszámolásra történő áttéréssel (visszaható hatályú jogalkotás tilalma). Másrészt azért, mert a Vet. Vhr. egyes szabályai lényegében a kihirdetésüket követően azonnal, a kihirdetés napján 23 órákor hatályba is léptek, és a Vet. Vhr. más rendelkezései esetében is kirívóan rövid, legfeljebb három nap volt a jog-

alkotó által biztosított felkészülési idő, miközben a szabályozás a fogyasztók részéről felelős döntést, a megvaltozott jogszabályi környezetben a fogyasztók rendelkezésére álló lehetőségek gondos mérlegelését igényelte volna (kellő felkészülési idő követelménye). Harmadsorban pedig azért, mert a Vet. Vhr. folyamatos, egymást követő módosításai kiszámíthatatlan jogi környezetet eredményeztek, különös figyelemmel arra, hogy azokhoz egy hosszú távra szóló döntés (HMKE telepítése) kapcsolódik (normavilágosság követelménye).

- [16] 2.2. Az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdése, valamint XXI. cikk (1) és (2) bekezdései sérelmét az alkotmányjogi panaszok azért állítják, mert a megújuló energiaforrások használata, az energiatermelésben való szerepük növelése hazai és nemzetközi célkitűzés, a napelemek használata pedig a klímavédelem és karbonsemlegesség hatékony eszköze. A Vet. Vhr. támadott rendelkezései ugyanakkor a HMKE-t telepítő természetes és jogi személyeket klímavédelmi elkötelezettségük miatt valójában büntetik azzal, hogy a fenntartható energián alapuló háztartások energiaellátását felborítják, mely kedvezőtlen jogszabálmódosítás az alkotmányjogi panaszok szerint a visszalépés tilalma elvének sérelmét eredményezi. E körben az indítványozók kifejezetten is utalnak az államot terhelő intézményvédelmi kötelezettségre. Az intézményvédelmi kötelezettségből az alkotmányjogi panaszok szerint az következik, hogy egy tartós, több évtizedre előre megtett beruházás feltételei időközben ne változzanak meg. A szaldó elszámolás kivezetése ugyanakkor jelen esetben azzal a hatással jár, hogy elretenti az állampolgárokat a környezettudatos, megújuló energiaforrásokba való beruházástól, a már elért klímavédelmi védelmi szinttől való visszalépést valósítva meg. Az indítványozók e körben arra is utalnak, hogy az elővigyázatosság elvéből következően az egészséges környezethez való jog sérelme már akkor is megállapítható, ha a környezet állapotának romlása még nem következett be, de az állapotromlás kockázata már fennáll.
- [17] 2.3. Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése szerinti tulajdonhoz való jog sérelmét az alkotmányjogi panaszok azért állítják, mert a HMKE-re vonatkozó szaldó elszámolás választása alkotmányjogi értelemben szerzett jognak minősül. A szaldó elszámolás az indítványozók szerint nem csupán politikai ígéret volt, hanem a Vet. Vhr.-ben normatív tartalommal is megjelent, ily módon biztosítva az indítványozók számára, hogy határozatlan idejű éves szaldóelszámolással térüljön meg a HMKE beruházásuk. Azáltal, hogy a bruttó elszámolás során az elszámolási időszak irreálisan lerövidül, a vételi és a betáplálási ár között pedig jelentős különbség van, a HMKE-k használata ténylegesen ellehetetlenül, az ugyanis immáron nem csupán a beruházás megtérülését nem biztosítja, hanem a fenntartási költségeket sem. Az indítványozók szerint a jogalkotó már a tulajdon jog korlátozásának közérdekű célját sem jelölte meg, de még ilyen cél esetleges megjelölése esetén is nyilvánvalóan aránytalannak minősül az a tulajdonkorlátozás, mely az indítványozókat formálisan a hagyományos áramfogyasztókkal hozza azonos helyzetbe, valójában azonban még hozzájuk képest is hátrányosabb helyzetet teremt (hiszen az indítványozók, szemben a hagyományos áramfogyasztókkal, nagyértékű beruházást is eszközöltek).
- [18] 2.4. A tulajdonhoz való jog sérelmével összefüggésben utalnak az alkotmányjogi panaszok az E) cikk (2) bekezdésének sérelmére is, tekintettel arra, hogy a Vet. Vhr. támadott rendelkezései az indítványozók szerint ellentétesek a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2012/27/EU irányelv módosításáról szóló 2019. június 5-i (EU) 2019/944 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (a továbbiakban: irányelv). Az irányelv, annak is különösen a 15. cikk (4) bekezdése csak a jövőre nézve (új HMKE-k telepítésére) írja elő a szaldó elszámolás felszámolását, miközben a 15. cikk (1) bekezdéséből következően a tagállamoknak azt is biztosítaniuk kell, hogy a fogyasztókat ne terheljék aránytalan vagy megkülönböztető technikai és adminisztratív követelmények, eljárások és díjak, valamint a költségeket nem tükröző hálózati díjak.
- [19] 2.5. Az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdése sérelmét az alkotmányjogi panaszok végezetül azért állítják, mert a jogalkotó a HMKE-vel rendelkező fogyasztókat lényegében azonosan kezeli a megújuló energiát (napelemet) nem használó fogyasztókkal, miközben a két csoport helyzete egymástól szignifikánsan eltér. A HMKE ugyanis egyrészt a saját vagyonból történő jelentős beruházást feltételez, melynek megtérülése hosszabb időt vesz igénybe, másrészt a HMKE használói megújuló energiát termelnek és használnak fel, harmadrészt pedig a HMKE-k az elektromos áramellátásban is közreműködnek. Az alkotmányjogi panaszok szerint a hátrányos megkülönböztetés tilalma jelen esetben tehát azért sérült, mert a jogalkotó egymástól lényegesen eltérő élethelyzeteket kezelt azonos módon, anélkül, hogy ennek indokát adta volna.
- [20] 3. Az alkotmányjogi panaszok benyújtását követően az Alkotmánybíróság a 2/2025. (V. 8.) AB határozatával a Vet. Vhr. 5. § (5) bekezdés *a)* és *b)* pontjainak „2023. szeptember 7. napjáig benyújtott igénybejelentés alapján”

szövegrészeit, az (5c) bekezdés a) pontját, valamint az (5c) bekezdés b) és c) pontjainak „2023. szeptember 7. napjáig benyújtott” szövegrészeit alaptörvény-ellenesnek nyilvánította és 2025. május 31. napjával megsemmisítette. Az Alkotmánybíróság határozatára figyelemmel a jogalkotó a 114/2025. (V. 26.) Korm. rendelettel módosította a Vet. Vhr. egyes rendelkezéseit, mely módosítás a jelen alkotmányjogi panaszok elbírálását nem befolyásolta. Az Alkotmánybíróság azt is észlelte, hogy a jogalkotó az alkotmányjogi panaszok benyújtását követően a Vet. Vhr. 5. § (5f) bekezdését 2025. január 1. napjával hatályon kívül helyezte.

- [21] A Vet. Vhr. módosításáról szóló 470/2025. (XII. 30.) Korm. rendelet 2025. december 30., 23 órai hatállyal ismét módosította a támadott rendelkezéseket. A módosító rendelet 4. § a) pontja alapján a Vet. Vhr. 5. § (5) bekezdés a) pontjában az „üzembe helyezésre kerül,” szövegrész helyébe a „készre jelentése megtörténik,” szöveg, a 4. § b) pontja alapján az 5. § (5) bekezdés b) pontjában a „bővítése” szövegrész helyébe a „bővítés tekintetében a készre jelentés” szöveg, a módosító rendelet 4. § c) pontja alapján pedig a Vet. Vhr. 5. § (5c) bekezdés b) és c) pontjában a „csak 2026. január 1. napját követően kerül üzembe helyezésre,” szövegrész helyébe a „készre jelentése csak 2026. január 1. napját követően történik meg,” szöveg lép.
- [22] Az Alkotmánybíróság a fentiekre figyelemmel jelen eljárásban a Vet. Vhr. indítvány elbírálásakor hatályos 5. § (5) bekezdése és (5a)–(5c) bekezdései, valamint a 2024. január 1. és 2024. december 31. napja között hatályos (5f) bekezdése alkotmányosságát vizsgálatát végezte el.

- [23] 4. Az Energiaügyi Minisztérium közigazgatási államtitkára az Abtv. 57. § (1b) bekezdésének megfelelően tájékoztatta az Alkotmánybíróságot a Vet. Vhr. támadott rendelkezéseivel kapcsolatos jogi álláspontjáról.

II.

- [24] 1. Az Alaptörvény indítvánnyal érintett rendelkezései:

„B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”

„E) cikk (2) Magyarország az Európai Unióban tagállamként való részvétele érdekében nemzetközi szerződés alapján – az alapító szerződésekből fakadó jogok gyakorlásához és kötelezettségek teljesítéséhez szükséges mértékig – az Alaptörvényből eredő egyes hatásköreit a többi tagállammal közösen, az Európai Unió intézményei útján gyakorolhatja. Az e bekezdés szerinti hatáskörgyakorlásnak összhangban kell állnia az Alaptörvényben foglalt alapvető jogokkal és szabadságokkal, továbbá nem korlátozhatja Magyarország területi egységére, népességére, államformájára és állami berendezkedésére vonatkozó elidegeníthetetlen rendelkezési jogát.”

„P) cikk (1) A természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelynek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.”

„XIII. cikk (1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez, valamint a készpénzzel történő fizetéshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.”

„XV. cikk (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékosság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.”

„XXI. cikk (1) Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez.

(2) Aki a környezetben kárt okoz, köteles azt – törvényben meghatározottak szerint – helyreállítani vagy a helyreállítás költségeit viselni.”

- [25] 2. A Vet. Vhr. indítvánnyal érintett, az indítvány elbírálásakor hatályos rendelkezései:

„5. § (5) A csatlakozási ponton a közcélú hálózatba villamos energiát betápláló háztartási méretű kiserőmű üzemeltetőjével mint felhasználóval jogviszonyban álló villamosenergia-kereskedő a háztartási méretű kiserőmű üzembe helyezésének időpontját – bővített háztartási méretű kiserőmű esetén a háztartási kiserőmű egésze

tekintetében, a háztartási méretű kiserőmű névleges hatásos teljesítményének bővítése időpontját – követő 10 éves időszak végével érintett naptári hónap utolsó napjáig a hálózatra összesen betáplált és vételezett villamos energia vonatkozásában éves szaldó elszámolást alkalmaz

a) a háztartási méretű kiserőmű esetén, amely 2023. szeptember 13. napjáig benyújtott igénybejelentés alapján legkésőbb 2026. január 1. napjáig készre jelentése megtörténik, valamint

b) a bővített háztartási méretű kiserőmű esetén a háztartási méretű kiserőmű egésze tekintetében, amelynek névleges hatásos teljesítményének bővítése tekintetében a készre jelentés 2023. szeptember 13. napjáig benyújtott igénybejelentés alapján legkésőbb 2026. január 1. napjáig megtörténik.

(5a) Az (5) bekezdéstől eltérően azon háztartási méretű kiserőmű esetén, amelynek üzembe helyezésének időpontjától – bővített háztartási méretű kiserőmű esetén a háztartási kiserőmű egésze tekintetében, a háztartási méretű kiserőmű névleges hatásos teljesítményének bővítése időpontjától – számított 10 év üzemidő 2023. december 31. napjáig letelik, a háztartási méretű kiserőmű üzemeltetőjével mint felhasználóval jogviszonyban álló villamosenergia-kereskedő az elszámolási időszak utolsó napját követő naptól 2023. december 31. napjáig tartó időszakra szaldó elszámolást alkalmaz a hálózatra összesen betáplált és vételezett villamos energia vonatkozásában.

(5b) A háztartási méretű kiserőmű esetén, amelynek üzemeltetőjével mint felhasználóval jogviszonyban álló villamosenergia-kereskedő, 2023. szeptember 13. napján nem éves szaldó elszámolást alkalmaz, vagy fennálló jogviszony hiányában nem éves szaldó elszámolást kellett volna alkalmaznia – a 14/B. § alapján felszerelt okosmérővel rendelkező felhasználó esetét kivéve, az (5) bekezdéstől eltérően – a villamosenergia-kereskedő az (5) bekezdés szerinti időszak végével érintett naptári hónap utolsó napjáig havi szaldó elszámolást alkalmaz.

(5c) Ha a háztartási méretű kiserőmű a csatlakozási ponton a közcélú hálózatra villamos energiát betáplál, a háztartási méretű kiserőmű üzemeltetőjével mint felhasználóval jogviszonyban álló villamosenergia-kereskedő olyan elszámolást alkalmaz, amelyben az alkalmazott elszámolási időszaktól függetlenül a hálózatra betáplált és vételezett villamos energia mennyisége irányonként külön-külön kerül megállapításra,

a) ha a háztartási méretű kiserőmű 2023. szeptember 13. napját követően benyújtott csatlakozási igénybejelentés alapján kerül üzembe helyezésre, az üzembe helyezés időpontjától,

b) ha a 2023. szeptember 13. napjáig benyújtott csatlakozási igénybejelentés alapján a háztartási méretű kiserőmű készre jelentése csak 2026. január 1. napját követően történik meg, az üzembe helyezés időpontjától,

c) üzembe helyezett háztartási méretű kiserőmű esetén bővítés céljából 2023. szeptember 13. napjáig benyújtott igénybejelentés alapján a bővített rész készre jelentése csak 2026. január 1. napját követően történik meg, a teljes háztartási méretű kiserőmű vonatkozásában legkésőbb a bővített rész üzembe helyezésének időpontjától,

d) az (5) bekezdés szerinti háztartási méretű kiserőmű esetén az (5) bekezdés szerinti időszak végét követően, az időszak végét követő naptári hónap első napjától,

e) az (5a) bekezdés szerinti esetben 2024. január 1. napjától,

f) az (5b) bekezdés szerinti felhasználó esetén a háztartási méretű kiserőmű üzembe helyezését – bővített háztartási méretű kiserőmű esetén a háztartási kiserőmű egésze tekintetében, a háztartási méretű kiserőmű névleges hatásos teljesítményének bővítése időpontjától – követő 10. év végét követő naptári hónap első napjától, de leghamarabb 2024. január 1. napjától, vagy ha a felek már 2023. szeptember 13. napján is így számoltak el,

g) ha a háztartási méretű kiserőmű üzemeltetője ezt kéri,

h) a bővített háztartási méretű kiserőmű esetén a háztartási méretű kiserőmű egésze tekintetében, amelynek névleges hatásos teljesítményének bővítése 2023. szeptember 13. napját követően benyújtott igénybejelentés alapján valósul meg legkésőbb a bővített rész üzembe helyezésének időpontjától követő naptári hónap első napjától, valamint

i) ha a háztartási méretű kiserőmű a VET 66/B. § (9) bekezdés a) vagy b) pontja szerinti elszámolásban vesz részt."

[26] 3. A Vet. Vhr. indítvánnyal érintett, 2024. január 1. és 2024. december 31. napja között hatályos rendelkezése:

„5. § (5f) Az (5c) bekezdés szerinti profil elszámolásban vételező rendszerhasználó bruttó elszámolással érintett elszámolási pontja tekintetében – a hálózati engedélyes által biztosított mérési adatok alapján – havi elszámolást kell alkalmazni.”

III.

- [27] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [28] 1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznolcvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az indítványozók által támadott rendelkezések közül a Vet. Vhr. 5. § (5), (5a) és (5b) bekezdései 2023. szeptember 13. napján, a Vet. Vhr. 5. § (5c) bekezdése 2023. október 6. napján, míg a Vet. Vhr. 5. § (5f) bekezdése 2024. január 1. napján lépett hatályba, az indítványozók pedig alkotmányjogi panaszukat 2024. március 4. napján, a Vet. Vhr. valamennyi támadott rendelkezéséhez képest határidőben terjesztették elő.
- [29] 2. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt akkor fogadhatja be, ha az határozott kérelmet tartalmaz. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pontja értelmében a kérelem akkor határozott, ha megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, az *e)* pont értelmében pedig a kérelemnek egyértelmű indokolást kell tartalmaznia arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály vagy bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panaszok az Alaptörvény XXI. cikk (2) bekezdése szerinti szennyező fizet elvével összefüggésben nem tartalmaznak indokolást, ekként az alkotmányjogi panaszok ezekben az elemükben nem teljesítik a határozott kérelem törvényi követelményét.
- [30] 3. Az Abtv. 26. § (1) bekezdés *a)* pontja értelmében az Abtv. 26. § (1) és (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz benyújtásának feltétele, hogy az indítványozók valamely Alaptörvényben biztosított joguk sérelmét állítsák. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény E) cikk (2) bekezdése az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából nem tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot [lásd például: 3280/2024. (VII. 24.) AB végzés, Indokolás [14]]. Ugyancsak nem tartalmaz a jelen generációk szempontjából Alaptörvényben biztosított jogot a P) cikk (1) bekezdése [lásd például: 3355/2025. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]]. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére pedig az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint kizárólag a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás tilalmával, valamint a kellő felkészülési idő követelményével összefüggésben alapítható alkotmányjogi panasz, a normavilágosság követelményével összefüggésben nem [lásd például: 3306/2025. (IX. 30.) AB végzés, Indokolás [13]]. Az indítványozók az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése sérelmére részben a jogállamiság, a szerzett jogok védelme és a bizalomvédelem elvével összefüggésben hivatkoztak. Ezek tekintetében nincs helye az érdemi vizsgálatnak, mert kívül esnek az előbb meghatározott körön [lásd például: 3052/2025. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [39]]. Az alkotmányjogi panaszok ezért ezekben az elemekben nem teljesítik az Abtv. 26. § (1) bekezdés *a)* pontja törvényi követelményét.
- [31] Az alkotmányjogi panaszok az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti visszaható hatályú jogalkotás tilalma és kellő felkészülési idő követelménye, valamint a XIII. cikk (1) bekezdése szerinti tulajdonhoz való jog állított sérelmével összefüggésben a határozott kérelem követelményét teljesítik.
- [32] 4. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerint az Alkotmánybíróság eljárása kivételesen akkor kezdeményezhető, ha az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy jelen esetben az indítványozók számára nem áll rendelkezésre a támadott rendelkezésekkel szembeni jogorvoslati lehetőség.
- [33] 5. Az Alkotmánybíróság töretlen gyakorlata szerint az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz alapján az indítványozók érintettségének személyesnek, közvetlennek és aktuálisnak kell lennie [lásd például: 3110/2013. (VI. 4.) AB határozat, Indokolás [27]]. Figyelemmel arra, hogy a Vet. Vhr. támadott rendelkezései alapján az indítványozói 2024. január 1. napjától kikerült a szaldó elszámolás köréből (azaz esetében a HMKE-re vonatkozó elszámolás rendje ténylegesen megváltozott), az indítványozó pedig 2022. november 23. napjától (a HMKE-re vonatkozó szerződés megkötésétől) számított 10 évet követően kikerül a szaldó elszámolás köréből (azaz esetében a HMKE-re vonatkozó elszámolás rendje a jogszabály szerint meghatározott időtartam elteltét követően bizonyosan és automatikusan bekövetkezik), ezért az Alkotmánybíróság az indítványozók érintettségét elfogadta.

- [34] 6. Az Abtv. 31. § (1) bekezdése értelmében, ha alkotmányjogi panasz alapján valamely jogszabályi rendelkezés Alaptörvénnyel való összhangjáról az Alkotmánybíróság már döntött, ugyanazon jogszabályra, illetve jogszabályi rendelkezésre és ugyanazon Alaptörvényben biztosított jogra, valamint azonos alkotmányjogi összefüggésre hivatkozással – ha a körülmények alapvetően nem változtak meg – nincs helye az alaptörvény-ellenesség megállapítására irányuló alkotmányjogi panasznak. Az Alkotmánybíróság a 2/2025. (V. 8.) AB határozatában már vizsgálta a Vet. Vhr. 5. § (5) bekezdés a) és b) pontjainak „2023. szeptember 7. napjáig benyújtott igénybejelentés alapján” szövegrészei, az (5c) bekezdés a) pontja, továbbá az (5c) bekezdés b) és c) pontjainak „2023. szeptember 7. napjáig benyújtott” szövegrészei Alaptörvénnyel való összhangját az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti visszaható hatályú jogalkotás tilalmának sérelme miatt, és a Vet. Vhr. említett rendelkezéseit megsemmisítette. Az Alkotmánybíróság határozatára figyelemmel a jogalkotó a 114/2025. (V. 26.) Korm. rendelettel módosította a Vet. Vhr. egyes rendelkezéseit, szövegszerűen is orvosolva a szabályozás Alkotmánybíróság által megállapított alaptörvény-ellenességét.
- [35] Tekintettel a Vet. Vhr. támadott rendelkezéseinek módosítására, továbbá tekintettel arra, hogy a 2/2025. (V. 8.) AB határozat alapját képező alkotmányjogi panasz indítványozója a szaldó elszámolás hatálya alá történő bekerülés lehetőségére vonatkozó szabályozással összefüggésben hívta fel a visszaható hatályú jogalkotás tilalmának sérelmét, jelen alkotmányjogi panaszok indítványozói pedig egyébként is a szaldó elszámolásból történő kikerülésre vonatkozó szabályozás tekintetében (azaz eltérő alkotmányjogi összefüggésben) állítják az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti visszaható hatályú jogalkotás tilalmának sérelmét, ezért az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panaszok az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti visszaható hatályú jogalkotás tilalmával összefüggésben nem minősülnek *res iudicata*-nak.
- [36] 7. Az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz (megelőző bírósági eljárás hiányában) az Abtv. 29. §-a alapján alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be.
- [37] Az indítványozók alkotmányjogi panaszukban az Alaptörvény XXI. cikk (1) bekezdése szerinti egészséges környezethez való jog sérelmét is felhívták. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az egészséges környezethez való jog védelmi köre egyaránt vonatkozik a környezet és természet védelmére vonatkozó anyagi jogi, eljárásjogi és szervezeti szabályozásra, hiszen ezek együttesen biztosíthatják csak az egészséges környezethez való jog maradéktalan, az Alaptörvényből következő érvényesülését {ebben az értelemben elsőként: 3223/2017. (IX. 25.) AB határozat, Indokolás [28]}. Miközben kétségtelen, hogy a Vet. Vhr. támadott rendelkezései kapcsolódnak a megújuló energiaforrások egyikéhez (a napelemek használatához), a HMKE-k által termelt energia elszámolásának módja (a szaldó és bruttó elszámolás szabályai) már nem áll alkotmányjogilag értékelhető összefüggésben az egészséges környezethez való joggal, annál is inkább, mert az indítványozók nem újabb megújuló energiaforrások létesítésével (hanem a már egyébként is működő HMKE-kkel) összefüggésben hívták fel az egészséges környezethez való jog szabályait. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az ilyen összefüggés hiányában az indítvány ezen elemeit érdemben nem vizsgálja {vö. pl. 3074/2016. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [44]; 3193/2017. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [15]}.
- [38] Az indítványozók alkotmányjogi panaszaikban a Vet. Vhr. támadott rendelkezéseinek az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdésébe ütközését is állítják, arra hivatkozással, hogy a szabályozás azonos módon kezeli a HMKE-vel rendelkező és azzal nem rendelkező fogyasztókat. Az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata szerint a hátrányos megkülönböztetés tilalma abban az esetben sérülhet, ha a jogszabály alkotmányos indok nélkül tesz különbséget a szabályozás szempontjából egymással összehasonlítható helyzetben levő jogalanyok között {lásd például: 25/2024. (XII. 30.) AB határozat, Indokolás [80]}, vagy pedig különböző eseteket kezel azonos módon {3073/2015. (IV. 23.) AB határozat, Indokolás [45]}.
- [39] A homogén csoportot minden esetben az adott jogszabályon/szabályozási koncepción belül kell vizsgálni {8/2021. (III. 2.) AB határozat, Indokolás [117]}. Tekintettel arra, hogy mind a szaldó, mind pedig a bruttó elszámolás fogalmilag csak olyan felhasználókra vonatkozhat, akik rendelkeznek HMKE-vel, ezért az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a Vet. Vhr. támadott rendelkezéseinek hatálya nyilvánvalóan nem terjed (fogalmilag nem terjedhet) ki a HMKE-vel nem rendelkező felhasználókra, ekként a szabályozás nem kezeli (nem is kezelheti) azonos módon a HMKE-vel rendelkező és azzal nem rendelkező felhasználókat. Ez pedig egyben azt is jelenti, hogy a Vet. Vhr. támadott rendelkezései és az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdése között az alkotmányjogi panaszokban foglaltak alapján alkotmányjogilag értékelhető összefüggés nem állapítható meg. Az Alkotmánybíróság fent ismertetett gyakorlata szerint az ilyen összefüggés hiányában az indítvány ezen elemeit érdemben szintén nem vizsgálta.
- [40] Az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy kizárólag érdemi vizsgálat eredményeként állapítható meg, hogy a Vet. Vhr. támadott rendelkezései sértik-e a visszaható hatályú jogalkotás tilalmát és a kellő felkészülési idő kö-

vetelményét, illetőleg sértik-e az indítványozók tulajdonhoz való jogát. Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszokat az Ügyrend 31. § (6) bekezdését alkalmazva, külön befogadási eljárás mellőzésével, érdemben bírálta el.

IV.

- [41] Az alkotmányjogi panaszok nem megalapozottak.
- [42] 1. Magyarország a Nemzeti Energia- és Klímatervben (2024. évi aktualizált változat, a továbbiakban: NEKT) vállalta, hogy a megújuló energiaforrások arányát 30%-ra (ezen belül a villamosenergia-ágazatban 32%-ra) növeli 2030-ra a 2021-es 14%-ról (NEKT, 52–53. oldal). A NEKT szerint Magyarország 2024-re már teljesítette az eredetileg 2030-ra kitűzött naperőművi kapacitáscélt (6GW), ekként lehetségesnek látszik a naperőművi kapacitások 12GW-ra történő emelése a 2030-ig terjedő időszakban. Ezt erősítette meg az Energiaügyi Minisztérium közigazgatási államtitkára is: 2024. április 1-i állapot szerint Magyarországon 6258,5 MW kapacitású napelem volt, melyből 2416,3 MW minősült HMKE-nek. Számszerűsítve, 264 312 darab HMKE volt ekkor Magyarországon, melyek 87%-a (223 823 darab) természetes személyekhez tartozott (lásd az állásfoglalás 2–3. oldalát).
- [43] A megújuló energiaforrások fokozott felhasználása már csak azért is indokolt, mert Magyarország fokozottan kitett az éghajlatváltozás nem kívánt hatásainak Európa többi országához képest, a kontinens belsejében való fekvése és a Kárpát-medence speciális mikroklímája miatt [részletesen lásd: 5/2025. (VI. 30.) AB határozat, Indokolás [100]–[101]]. A Vet. Vhr. támadott rendelkezései áttételesen (a HMKE-k által termelt villamos energia elszámolásán keresztül) éppen ennek a NEKT-ben külön is nevesített célkitűzésnek a megvalósítását segítik elő.
- [44] 2. Az Alkotmánybíróság a fentiekkel összefüggésben azt is rögzíti, hogy a bruttó elszámolás 2024. január 1. napjától történő bevezetése az irányelv 15. cikk (4) bekezdéséből (tehát közvetlenül az uniós jogból) fakad: „Azok a tagállamok, amelyek olyan meglévő rendszereket alkalmaznak, amelyek nem külön számolják el a hálózatba táplált és a hálózathoz kivett villamos energiát, 2023. december 31-ét követően nem biztosíthatnak új jogokat e rendszerek keretében.” Az irányelvből ugyanakkor közvetlenül nem következik a szaldó elszámolásban már bent levő felhasználók esetében a szaldó elszámolás kivezetésének kötelezettsége.
- [45] 3. Elsősorban a szaldó elszámolás miatti kedvező beruházási környezetnek köszönhetően a napelemek száma és a napelem-kapacitások a 2020-as évek elejére egyre gyorsuló ütemben nőttek Magyarországon, ami számottevően növelte az időszakos piaci anomáliák számát is: a (nyári) nappali időszakban gyakran alakult ki túlkínálat, esti (és téli) időszakban pedig túlkereslet – előbbinek köszönhetően az áramár akár negatív tartományba is kerülhet, utóbbinak köszönhetően pedig a kiugróan magas áramárral érintett időszak is megdő.
- [46] 4. Az Alkotmánybíróság elsőként azt vizsgálta meg, hogy a Vet. Vhr. támadott rendelkezéseinek megalkotásával a jogalkotó megsértette-e a visszaható hatályú jogalkotás tilalmát, illetőleg a kellő felkészülési idő követelményét.
- [47] 4.1. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből fakadó jogállamiság egyik legfontosabb alkotóeleme a jogbiztonság, amely egyebek között azt is megköveteli, hogy a jogalanyoknak tényleges lehetőségük legyen arra, hogy magatartásukat a jog előírásaihoz tudják igazítani, ennek érdekében pedig a jogszabályok a kihirdetésüket megelőző időre nézve ne állapítsanak meg kötelezettséget, illetőleg valamely magatartást visszamenőleges hatállyal ne minősítsenek jogellenesnek [lásd például: 3021/2020. (II. 10.) AB határozat, Indokolás [34]].
- [48] Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése elsősorban és alapvetően a már létrejött – és adott esetben le is zárt – jogviszonyok utólagos, visszamenőleges hatályú, hátrányos megváltoztatásával szemben nyújt védelmet (valódi visszaható hatály). Emellett azonban a jogbiztonság a múltban keletkezett, de le nem zárt, ún. fennálló vagy tartós jogviszonyokba való azonnali vagy jövőre nézve történő beavatkozásnak is alkotmányos korlátokat szab (kvázi visszaható hatály).
- [49] Az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata szerint a visszaható hatályú jogalkotás tilalmának állított sérelme esetén elsődlegesen azt kell megvizsgálni, hogy a támadott rendelkezés a jogalanyok számára terhesebb-e: a tilalom kizárólag a jogalanyok helyzetét elnehezítő (*ad malam partem*) jogalkotásra irányadó [lásd például: 3043/2021. (II. 19.) AB határozat, Indokolás [34]]. Amennyiben a norma hátrányos, akkor másodlagosan azt kell az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia, hogy a norma hatályba léptetése visszamenőlegesen történt-e; amennyiben igen, a szabályozás alaptörvény-ellenes. Ha a hatályba léptetés nem visszamenőlegesen történt, az Alkot-

mánybíróságnak harmadlagosan azt kell megvizsgálnia, hogy a rendelkezés utólag, visszamenőlegesen megváltoztatja-e a múltban létrejött és esetleg már le is zárt jogviszonyok megítélését – ez ugyanis a visszamenőleges hatályba léptetéshez hasonlóan valódi visszaható hatályú jogalkotást jelent, és alaptörvény-ellenes. Amennyiben azonban a norma a múltban keletkezett tartós jogviszonyokat kizárólag a jövőre nézve módosítja (kvázi visszaható hatály), és a beavatkozásnak alkotmányosan elfogadható indoka van, a visszaható hatályú jogalkotás tilalma nem sérült [8/2022. (V. 25.) AB határozat, Indokolás [19]].

- [50] 4.1.1. A Vet. Vhr. támadott rendelkezései kétségtelenül hátrányosan érintették a korábban már HMKE-t telepítő, és a szaldó elszámolás hatálya alá tartozó indítványozókat azáltal, hogy a szaldó elszámolás igénybevételének lehetőségét a jogalkotó tíz évben maximalizálta, melynek leteltét követően az indítványozók a bruttó elszámolás hatálya alá kerültek, illetőleg kerülnek át. Azaz, a Vet. Vhr. támadott rendelkezései az indítványozók helyzetét elnehezítették (*ad malam partem* jogalkotás).
- [51] 4.1.2. Jelen esetben a Vet. Vhr. támadott rendelkezései nem visszamenőlegesen léptek hatályba. A Vet. Vhr. módosításáról szóló 427/2023. (IX. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Módr1.) a kihirdetésének napján 23 órakor lépett hatályba (lásd a Módr1. 3. §-át). A Vet. Vhr. módosításáról szóló 460/2023. (X. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Módr2.) a kihirdetését követő napon lépett hatályba (lásd a Módr2. 3. §-át). A Vet. Vhr., valamint az elektromobilitás szolgáltatás egyes kérdéseiről szóló 243/2019. (X. 22.) Korm. rendelet módosításáról szóló 680/2023. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Módr3.) Vet. Vhr. támadott rendelkezéseit módosító elemei 2024. január 1. napján léptek hatályba [lásd a Módr3. 23. § (1) bekezdését]. A Vet. Vhr. módosításáról szóló 470/2025. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Módr4.) egyes rendelkezései a kihirdetés napján [lásd Módr4. 6. § (1) bekezdését], más (jelen indítványozók által nem támadott) rendelkezése a kihirdetést követő 16. napon lépett hatályba [lásd Módr4. 6. § (2) bekezdését].
- [52] 4.1.3. A Vet. Vhr. támadott rendelkezései a szaldó elszámolás kivezetését a HMKE-vel rendelkező indítványozók számára a jövőre nézve írták elő (kvázi visszaható hatály). Az Alkotmánybíróságnak ezért azt kellett értékelnie, hogy a jogalkotói beavatkozás alkotmányosan igazolható-e.
- [53] A szaldó elszámolás választása lehetőségének jövőre (legkésőbb 2024. január 1. napjától) vonatkozó kizárása az uniós jogból, nevezetesen az irányelv 15. cikk (4) bekezdéséből fakadó olyan kötelezettség volt, melyet Magyarországnak implementálnia kellett. Az Energiaügyi Minisztérium közigazgatási államtitkára állásfoglalásában kifejtette, hogy a Vet. Vhr. módosítását megelőző időszakban lényegében évről évre duplázódott a HMKE-k száma, ami már önmagában is szükségessé tette a szabályozás kereteinek módosítását, annak érdekében, hogy hatékonyabban működjön a villamos energia hálózat, és az ellátásbiztonság se sérüljön (lásd az állásfoglalás 3. oldalát).
- [54] Az irányelvből ugyanakkor közvetlenül nem vezethető le a már a szaldó elszámolásban levő HMKE-k esetében a szaldó elszámolás kivezetésének kötelezettsége. Az Energiaügyi Minisztérium közigazgatási államtitkára ugyanakkor a szaldó elszámolással összefüggésben az alábbi szempontokra is rámutatott. A szaldó elszámolás sajátossága az (volt), hogy a HMKE üzemeltetője a közcélú hálózatot mind vételezésre, mind betáplálásra rendszerhasználati díj megfizetése nélkül használhatta, azonban a rendszert ténylegesen használta. A rendszer tényleges használatának költségeit azok a fogyasztók fizették meg, akik HMKE-vel nem rendelkeztek (keresztfinanszírozás). A bruttó elszámolásra történő áttérés egyik célzott hatása éppen az volt, hogy a HMKE üzemeltetői rendszerhasználatának költségeit maguk a HMKE-k üzemeltetői fizessék meg. A bruttó elszámolásra történő áttérés másik célja pedig az volt, hogy mérsékelje a HMKE-k túltermelését és ezáltal az időszakos piaci anomáliákat, akár az önfogyasztás növelésével, akár a tárolókapacitások növelésével. Ezzel összefüggésben az államtitkár arra is utalt, hogy a napelemes rendszerek gyors ütemű terjedésével a villamos energia hálózat fejlesztése is szükségessé vált, így a Kormány átmenetileg az ország egész területén felfüggesztette a betáplálási lehetőséget azon HMKE-k esetében, amelyeknél az igénybejelentést 2022. október 31. napját követően tették meg (lásd az állásfoglalás 3–4. oldalát).
- [55] Ezen célok elérése érdekében a jogalkotó az új igényekre előremenően, a már a szaldó elszámolásban levő rendszerekre pedig felmenő rendszerben, fokozatosan vezette be a bruttó elszámolásra történő átállást. Az államtitkár állásfoglalásában azt is kiemelte, hogy a HMKE termelők a megtermelt és fel nem használt villamos energiát akár más kereskedők, illetőleg piaci szereplők számára is értékesíthetik, piaci alapon, úgy, hogy vételezőként továbbra is jogosultak az egyetemes szolgáltatás igénybevételére (lásd az állásfoglalás 5. oldalát).
- [56] Figyelemmel arra, hogy a jogalkotó alkotmányosan elfogadható indokokkal, nevezetesen az ellátásbiztonsággal, a piaci anomáliák csökkentésével, és a keresztfinanszírozás megszüntetésével (azaz közérdekkel) igazolta

a szaldó elszámolás kivezetését, továbbá figyelemmel arra, hogy a napelemes rendszerekkel kapcsolatos beruházások átlagos megtérülési ideje állami támogatás nélkül is 7–8 évre tehető (a Magyar Nemzeti Bank Pénzügyi Navigátorának adatai szerint), a szaldó elszámolás kivezetésére pedig minden HMKE esetében tíz év elteltével kerül csak sor (ekként a villamos energia költségén jelentkező megtakarítás a HMKE beruházás megtérülését biztosítja), az Alkotmánybíróság megítélése szerint a Vet. Vhr. támadott rendelkezései nem sértik a visszaható hatályú jogalkotás tilalmát.

- [57] 4.2. Az indítványozók az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével összefüggésben a kellő felkészülési idő követelményének sérelmét is állították.
- [58] Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből fakadó követelmény, hogy a jogszabály hatálybalépésének időpontját úgy kell meghatározni, hogy kellő idő maradjon a jogszabály alkalmazására való felkészülésre. A felkészülési idő egy jogszabály megalkotása és kihirdetése, illetve hatálybalépése, vagy amennyiben a hatályba lépés időpontjától elválik annak alkalmazhatósága, akkor a kihirdetés és az alkalmazhatóság között eltelt időtartam. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében rögzített jogállamiság elvéből levezetett jogbiztonság követelménye a jogszabály hatálybalépése, illetőleg alkalmazhatósága időpontjának megállapítására vonatkozóan azt a kötelezettséget hárítja a jogalkotóra, hogy kellő időt biztosítson a jogszabály szövegének megismerésére; a jogalkalmazó szervek számára a jogszabály alkalmazására való felkészüléshez; a jogszabállyal érintett személyek és szervek számára annak eldöntéséhez, hogy miként alkalmazkodjanak a jogszabály rendelkezéseire. A kellő felkészülési idő követelményének a jogbiztonság elvéből következő lényegi eleme, hogy a jogszabályi rendelkezéseknek mindazok a címzettjei, akik részére a jogszabály új, illetve többletkötelezettségeket ír elő – legyenek akár a jogszabály végrehajtásáért felelős (jogalkalmazó) szervek, akár az önkéntes jogkövetés szempontjából érintett egyéb személyek és szervek –, a kötelezettségeiket potenciálisan teljesíteni tudják, és akaratuk ellenére ne kövessenek el köteleességszegést, ne valósítsanak meg jogellenes magatartást. Mind a jogalkalmazásnak, mind pedig a jogkövető magatartásnak feltétele a jogszabály megismerése, ebből a szempontból tehát a jogszabály alkalmazására való felkészülés és a jogszabály megismerése a cél-eszköz viszonyban áll egymással [6/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [233]–[236]]. A jogszabály alkalmazására való felkészüléshez szükséges kellő idő megállapítása és biztosítása a jogalkotó felelősséggel terhelt mérlegelésének és döntésének függvénye, mellyel összefüggésben alaptörvény-ellenesség csak a jogszabály alkalmazására való felkészülést szolgáló időtartam kirívó, a jogbiztonságot súlyosan veszélyeztető vagy sértő elmaradása, illetőleg hiánya esetén állapítható meg [3209/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [51]]. Miközben annak elbírálása, hogy egy konkrét jogszabály esetében pontosan mennyi idő szükséges a jogszabály alkalmazására való felkészüléshez, nem alkotmányjogi kérdés, a felkészülési idő elmaradása, vagy kirívó hiánya már alaptörvény-ellenességet eredményez. A jogbiztonságot súlyosan sérti ugyanis, ha az új, illetve többletkötelezettséget előíró jogszabályi rendelkezés kihirdetése és hatálybalépése közötti felkészülési idő elmarad, vagy annyira rövid, hogy nyilvánvaló, hogy a jogszabály címzettjei jóhiszeműségük, legjobb szándékuk és igyekezetük ellenére sem – vagy csak rendkívüli erőfeszítések árán – tudnának kötelezettségeiknek eleget tenni [3209/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [52]].
- [59] Ahogyan arra az Alkotmánybíróság a jelen határozata IV/4.1.2. pontjában (Indokolás [51]) már utalt, a Vet. Vhr. támadott rendelkezéseit módosító jogszabályok közül a Módr1. a kihirdetésének napján (2023. szeptember 13-án) 23 órakor lépett hatályba, a Módr2. a kihirdetését követő napon (2023. október 6-án) lépett hatályba, a Módr3. jelen alkotmányjogi panasz elbírálása szempontjából releváns rendelkezései a kihirdetést követő harmadik napon, 2024. január 1. napján, a Módr4. rendelkezései pedig kihirdetésének napján 23 órakor (2025. december 30.) léptek hatályba. Az Alkotmánybíróságnak azt kellett megvizsgálnia, hogy a Vet. Vhr. támadott rendelkezései pontosan milyen tartalmat hordoznak, az indítványozók jogait és kötelezettségeit mennyiben érintették, és ezek kapcsán a jogszabály megismerésére, alkalmazására rendelkezésre álló felkészülési idő kirívóan rövidnek tekinthető-e. Az Alkotmánybíróság megjegyzi: következetes gyakorlatának megfelelően a kellő felkészülési idő követelményét a jogszabály kihirdetése és hatálybalépése, vagy amennyiben a hatálybalépés időpontjától elválik annak alkalmazhatósága, akkor a kihirdetés és az alkalmazhatóság közötti időtartam tekintetében kell vizsgálni [24/2019. (VII. 23.) AB határozat, Indokolás [46]].
- [60] A Módr1. a Vet. Vhr. jelen alkotmányjogi panaszokkal támadott rendelkezései közül az 5. § (5), (5a) és (5b) bekezdéseit módosította, az indítványozók szempontjából (és ekként az alkotmányjogi panaszok kellő felkészülési idő követelményével összefüggő elbírálása szempontjából releváns módon) akként, hogy a már szaldó elszámolásban levő HMKE-k esetében a szaldó elszámolás az üzembe helyezés vagy bővítés időpontját követő 10. év végéig áll fenn, azzal, hogy azon HMKE-k esetében, ahol a 10 év üzemidő 2023. december 31. napjáig letelik, a szaldó elszámolás 2023. december 31. napjáig áll fenn. Mindez azt jelenti, hogy a Módr1. minden

esetben fenntartotta a szaldó elszámolást a kihirdetés napjától (2023. szeptember 13.) legalább 2023. december 31. napjáig (vagy, ha ez későbbi, akkor az üzembe helyezés vagy bővítés időpontját követő 10. év végéig). Mindez azt jelenti, hogy bár a Módr1. formálisan a kihirdetés napján 23 órakor már hatályba is lépett, azonban a jelen alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából releváns kellő felkészülési idő követelményének megítélése szempontjából a Vet. Vhr. módosított rendelkezései joghatásait csak 2023. december 31. napját követően fejtették ki, mely időtartam alkotmányjogi értelemben bizonyosan nem tekinthető kirívóan rövidnek vagy nyilvánvalóan elégtelennek.

- [61] A Módr2. a Vet. Vhr. jelen alkotmányjogi panaszokkal támadott rendelkezései közül az 5. § (5c) bekezdését módosította, az indítványozó1 szempontjából akként, hogy esetében 2024. január 1. napjától, míg az indítványozó2 szempontjából akként, hogy esetében a 10 éves időszak leteltét követően kerül sor a bruttó elszámolás bevezetésére. Mindez azt jelenti, hogy a jelen alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából releváns kellő felkészülési idő követelményének megítélése szempontjából a Vet. Vhr. Módr2.-vel módosított és 2023. október 5. napján kihirdetett rendelkezései csak 2024. január 1. napját követően (indítványozó1) fejtették, illetőleg a 10 éves időszak leteltét követően (indítványozó2) fejtik ki joghatásaikat, mely időtartam alkotmányjogi értelemben ugyancsak nem tekinthető kirívóan rövidnek vagy nyilvánvalóan elégtelennek.
- [62] A Módr3. a Vet. Vhr. jelen alkotmányjogi panaszokkal támadott rendelkezései közül az 5. § (5b), (5c) bekezdését módosította, illetőleg egy új (5f) bekezdést iktatott be a Vet. Vhr. rendelkezései közé, a jelen alkotmányjogi panaszok kellő felkészülési idő követelményével összefüggő elbírálása szempontjából akként, hogy az indítványozó1 esetében 2024. január 1. napjától, az indítványozó2 esetében a 10 éves időszak leteltét követően a bruttó elszámolásban havi elszámolást kell alkalmazni. Mindez azt jelenti, hogy a jelen alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából releváns kellő felkészülési idő követelményének megítélése szempontjából a Vet. Vhr. Módr3.-mal módosított és 2023. december 29. napján kihirdetett rendelkezései csak 2024. január 1. napját követően (indítványozó1) fejtették, illetőleg a 10 éves időszak leteltét követően (indítványozó2) fejtik ki joghatásaikat, mely időtartam alkotmányjogi értelemben ebben az esetben sem tekinthető kirívóan rövidnek vagy nyilvánvalóan elégtelennek, különös figyelemmel arra, hogy a havi bruttó elszámoláshoz szükséges adminisztratív lépések megtétele nem az indítványozó, hanem a villamos energia kereskedő oldaláról nézve teremt kötelezettséget.
- [63] A Módr4. 4. § a) pontja az éves szaldó elszámolás feltételét az üzembe helyezés helyett a készre jelentése megtörténte módosította, míg a 4. § b) pontja a bővítés helyett a bővítés tekintetében a készre jelentést írta elő. A Módr4. 4. § c) pontja pedig az üzembe helyezés helyett a készre jelentés megtörténte kívánja meg, mivel a Vet. Vhr. 13/J. § (3) bekezdésére tekintettel a készre jelentés megelőzi az üzembe helyezést, a Módr1., Módr2., Módr3. vonatkozásában a kellő felkészülési idő szempontjából tett fenti megállapítások a Módr4. tekintetében is irányadók. Ennek megfelelően a Vet. Vhr. támadott rendelkezései sem a Módr1., sem a Módr2., sem a Módr3., sem pedig a Módr4. esetében nem igényeltek olyan felkészülést az indítványozók részéről, amelyekre az egyes rendelkezések hatálybalépése és tényleges alkalmazása közötti idő ne lett volna alkotmányjogi értelemben véve elegendő.
- [64] Az Alkotmánybíróság a támadott normaszöveg változására tekintettel vizsgálta azt is, hogy az indítványozók által állított alapjogsérelmet a módosítások érinthették vagy orvosolhatták-e (vö. 3441/2022. (X. 28.) AB határozat, Indokolás [52]–[53]). A vizsgálat során az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a jogszabályi módosítások nem érintették az indítványozók eredetileg felvetett alkotmányjogi jogsérelmét, illetve nem vetették fel annak orvoslásának a lehetőségét.
- [65] 5. Az Alkotmánybíróság ezt követően azt vizsgálta meg, hogy keletkezett-e az indítványozóknak alkotmányjogi értelemben vett tulajdoni várományuk a szaldó elszámolás fenntartásához, és amennyiben igen, a szaldó elszámolás kivezetése megvalósítja-e az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése szerinti tulajdonhoz való jog sérelmét.
- [66] Az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata szerint a tulajdon alkotmányjogi oltalma az értékgarancia és a közérdekű korlátozás ismerve mentén elsősorban az állam közhatalmi beavatkozásaival szemben nyújt védelmet. A tulajdonhoz való alapjog a már megszerzett tulajdont, illetve kivételes esetekben a tulajdoni várományokat védi {legutóbb: 3278/2024. (VII. 24.) AB határozat, Indokolás [31]}.
- [67] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az alkotmányos tulajdonvédelem köre és módja nem szükségképpen követi a polgári jogi fogalmakat, és nem azonosítható az absztrakt polgári jogi tulajdon védelmével, sem a birtoklás, használat, rendelkezés részjogosítványával, sem pedig negatív és abszolút jogként való meghatározásával. Az alapjogként védett tulajdonhoz való jog tartalmát a mindenkor közjogi és (alkotmányos) magánjogi korlátokkal együtt kell érteni. Az alkotmányos tulajdonvédelem terjedelme mindig konkrét; függ a

tulajdon alanyától, tárgyától és funkciójától, illetve a korlátozás módjától is [26/2013. (X. 4.) AB határozat, Indokolás [161]].

- [68] „A várományokra vonatkozó alkotmánybírósi gyakorlat azt mutatja, hogy az Alkotmánybíróság egyrészt nem általánosságban a várományokra, hanem a közjogi várományokra, a társadalombiztosítási jogosultságokra vonatkozó várományokra terjesztette ki a tulajdon alapjogi védelmét, amelyek az érdekeltek ellenszolgáltatásán, azaz járulékfizetésén alapulnak [...]” {3209/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [66]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a várományok tulajdonjogi védelme tipikusan a magánszemélyek és az állam kapcsolatában merült fel, és annak hátterében – a nyugdíjak, illetve nyugdíjszerű ellátások esetén – a magánszemélyek hosszú időn keresztül teljesített járulékfizetése állt. A várományok, főként a tulajdoni váromány keretében tartozó, és az Alkotmánybíróság által, az alkotmányos tulajdonjog által védett nyugdíjakhoz, illetve nyugdíjszerű ellátásokhoz kapcsolódó várományok ugyanakkor kiszámíthatóak voltak [8/2021. (III. 2.) AB határozat, Indokolás [149]].
- [69] A tulajdoni váromány kizárólag akkor részesül alapjogi védelemben, ha jogszabályon alapul [3329/2020. (VIII. 5.) AB határozat, Indokolás [17]]. A közjogi váromány ugyanakkor csak kivételes esetben élvezi ugyanazt a védelmet, mint a klasszikus értelemben vett tulajdoni váromány: az alaptörvényi védelem ebben az esetben sem jelentheti azt, hogy a jogalkotó évekig vagy akár évtizedekig ne módosíthatná a vonatkozó szabályozást, és a közjogi várománnyal összefüggésben semmilyen változást ne idézhetne elő [3053/2022. (II. 11.) AB határozat, Indokolás [48]].
- [70] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a vizsgált esetben alapjogi értelemben az indítványozóknak a fennálló tulajdona (HMKE) nem sérült, illetve nem szenvedett el korlátozást, másként fogalmazva az indítványokban foglaltakkal ellentétben a HMKE-k használata nem lehetetlenült el.
- [71] Megszerzett tulajdon elvonására, kisajátítására adott esetben nem került sor, így nem áll fenn az államnak az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdésében foglalt kártalanítási kötelezettsége sem. A támadott rendelkezések nem vonják el az indítványozók javait, eszközeik fölött fennálló tulajdonjogát, és vagyoni értékű jogtól sem fosztják meg.
- [72] Az Alkotmánybíróság rámutat, hogy a szaldóelszámolás igénybevétele az egyén és az állam viszonylatában nem feleltethető meg egy, az általánosan kötelező járulékfizetéshez hasonló ellenszolgáltatásnak, továbbá a szaldóelszámolás lehetőségének megváltoztatása nem hozható kapcsolatba az Alaptörvényben szabályozott tulajdonhoz való joggal, nem minősül közjogi várománynak.
- [73] A fentiek értelmében a Vet. Vhr. alapján az érintettek számára nem keletkezett olyan határozott tartalmú közjogi váromány, amely a szerzett jogokkal azonos alkotmányos védelmet igényel. Az elszámolás módjára nem terjed ki a tulajdonjog alkotmányos védelme.
- [74] Az elszámolás az egyedi fogyasztástól, a ki- és betermelés mértékétől, a fogyasztók egyedi döntésétől, az igénybe vett fejlesztésektől és környezeti tényezőktől is függ, tehát a mérték nem kizárólag jogszabályon alapul és nem előre kiszámítható, erre tekintettel sem minősül közjogi várománynak. Az elszámolások megállapítása differenciált kezelést igényel, amelyet nem lehet közvetlenül levezetni az alkotmányos tulajdonvédelemből.
- [75] Tekintettel tehát arra, hogy a tulajdonvédelem elsősorban a megszerzett tulajdont védi, az elszámolás módja pedig nem hozható kapcsolatba az Alaptörvényben szabályozott tulajdonhoz való joggal, nem közjogi váromány és az egyedi sajátosságokhoz igazodó volta miatt nem vezethető le közvetlenül az alkotmányos tulajdonvédelemből, az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy jelen ügy és a tulajdonjog alkotmányos védelme között nincs összefüggés [vö. 3048/2016. (III. 22.) AB határozat, Indokolás [33]–[34]].
- [76] Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az érdemi alkotmányossági összefüggés hiánya az indítvány elutasítását eredményezi [3176/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [24]]. Ezért az Alkotmánybíróság a tulajdonhoz való jog sérelmére alapított kérelmet is elutasította.
- [77] 6. Figyelemmel a jelen határozat IV/4.1. pontjában (Indokolás [47] és köv.) a visszaható hatályú jogalkotás tilalmával összefüggésben tett megállapításokra (ellátásbiztonság, piaci anomáliák csökkentése, keresztf finanszírozás megszüntetése), az Alkotmánybíróság szükségesnek tartja megjegyezni az alábbiakat.
- [78] Egyfelől, a Vet. Vhr. támadott rendelkezései valamennyi, a szaldó elszámolásba bekerülő HMKE esetében biztosítják a szaldó elszámolás legalább tíz éven át történő igénybevételeének lehetőségét, kellő időt biztosítva arra, hogy a HMKE beruházások megtérüljenek. E körben az Alkotmánybíróság visszatart arra, hogy a HMKE-k átlagos megtérülési ideje Magyarországon a szaldó elszámolás rendszerében a beruházáshoz kapcsolódó állami támogatás igénybevétele nélkül is 7–8 évre tehető. Másfelől, a tízéves időtartam lejártát követően időkorlát nélkül igénybe vehető bruttó elszámolás a HMKE-vel nem rendelkező fogyasztókhoz képest változatlanul kedvezőbb (bár a szaldó elszámoláshoz képest kétségtelenül lényegesen kedvezőtlenebb) finanszírozási lehetőséget biztosít a HMKE-k üzemeltetői számára, tovább javítva a HMKE megtérülését annak átlagosan 25–30 évre ter-

vezett élettartama alatt. Harmadrészt, a HMKE-k bővítéséhez (ideértve mindenekelőtt a tárolókapacitások bővítését, illetőleg a HMKE-k hatékonyságának növelését) rendelkezésre álló további állami támogatások, valamint a bruttó elszámolás helyett igénybe vehető egyéb, részben már jelenleg is rendelkezésre álló jogi megoldások további gazdasági előnyöket biztosíthatnak a HMKE-k számára.

- [79] Az indítványozók a tulajdonhoz való jog sérelmével összefüggésben hivatkoztak az Emberi Jogok Európai Egyezménye (a továbbiakban: EJE) első kiegészítő jegyzőkönyvének első cikkében foglaltakra.
- [80] „Az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza azt, hogy az EJE Első kiegészítő jegyzőkönyvének első cikke a javak békés élvezetéhez való egyezményi jogot garantálja, míg az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése – az irányadó alkotmánybírói gyakorlat szerint – a már megszerzett tulajdont védi a kisajátítással szemben, illetve a kisajátítás szintjét el nem érő tulajdoni korlátozások esetén nyújt alkotmányos védelmet. A tartalmilag eltérő egyezményi és alaptörvényi mércék – figyelemmel az EJE és az Alkotmánybíróság e mércék alkalmazásával kialakított gyakorlatára – szükségképpen eltérő egyezményi, illetve alaptörvényi alkotmányos jogkövetkezmények megállapításához vezethetnek” {3345/2023. (VII. 5.) AB határozat, Indokolás [82]}.
- [81] 6. Mindezen szempontok figyelembevételével az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a rendelkező részben foglaltak szerint elutasította.

V.

- [82] Az Alkotmánybíróság a támadott szabályozás alaptörvény-ellenességét nem állapította meg, egyúttal hangsúlyozni kívánja az alábbiakat.
- [83] A szaldó elszámolás jogszabályban történő rögzítésétől a jogalkotó (az ebben a határozatban foglaltak szerint, meghatározott feltételekkel) visszaléphetett. Ugyancsak megváltoztathatta a jogalkotó a megtermelt villamos energia átvételi árára, illetőleg (különös figyelemmel a keresztfinanszírozásra) a rendszerhasználati díjak számítására vonatkozó szabályozást.
- [84] A Vet. Vhr. módosításai egy olyan, a jogalkotó által tudatosan létrehozott és hosszú időn keresztül fenntartott energetikai együttműködési rendszert érintettek, melyben a rendkívül jelentős számú HMKE-t üzemeltető jogalany *de facto* az állami energiarendszer funkcionális részévé vált.
- [85] Az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy az Energiaügyi Minisztérium közigazgatási államtitkára maga is rámutatott az állásfoglalásában, hogy „a HMKE termelők a megtermelt és fel nem használt villamos energiát akár más kereskedő/piaci szereplők – az aggregátorokat is ideértve – számára is értékesíthetik, piaci alapon úgy, hogy vételezőként továbbra is jogosultak az egyetemes szolgáltatás igénybevételére” (lásd az állásfoglalás 5. oldalát). A vonatkozó jogszabályi környezet (elviakban) az energiaközösségek létrehozását is lehetővé teszi (lásd a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény 66/B. §-a szerinti energiaközösségek intézményét). Ezek a bruttó elszámolás mellett (vagy helyett) igénybevehető alternatív, adott esetben a HMKE-k hosszú távú megtérülését érdemben javító lehetőségek.
- [86] Az Alkotmánybíróság a fentiekkel összefüggésben arra is rámutat, hogy az olyan társadalmilag is kiemelt célok eredményes megvalósítására való törekvés esetén, mint amilyenek a megújuló energiaforrások mind nagyobb arányú használata is tekinthető, az állam és a jogalanyok közötti együttműködés elvéből következően alkotmányosan az is elvárható, hogy az állam az egyének jelentősebb anyagi kockázatvállalását igénylő beruházások (jelen esetben a HMKE-k létesítését, bővítését, korszerűsítését) támogatását jogszabályban lefektetett, kiszámítható szempontok alapján szabályozza, ezzel segítve elő a jogalanyok hosszú távú tervezését a beruházásaik megtérülése vonatkozásában. E körben az Alkotmánybíróság nem hagyhatta figyelmen kívül, hogy a Kormány a lakossági energiatárolói programról szóló 1548/2025. (XII. 11.) Korm. határozattal 2026-ban jelentős összeggel kívánja támogatni a napelemes energiatárolási kapacitások bővítését, különös figyelemmel a szaldó elszámolásból már kiesett vagy a közeljövőben kieső HMKE-kre.

Budapest, 2026. január 20.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kozma Ákos s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Polt Péter s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/525/2024.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 1051/2026. (II. 11.) AB VÉGZÉSE

bírói kezdeményezés visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában – *dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó* alkotmánybíró különvéleményével – meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 83. § (3) bekezdése; Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény 2. mellékletének II. 1.5. pontja, II. 62. 1. és 5. pontjai; Magyarország 2025. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2024. évi LXXIV. törvény 247. § (1), (3) és (5) bekezdései és 25. számú melléklete; a települési önkormányzatok által 2025. évben teljesítendő önkormányzati szolidaritási hozzájárulás összegéről szóló 1/2025. (II. 11.) NGM rendelet; a települési önkormányzatok helyi iparűzési adóbevételei többlete alapján 2025. május hónapban teljesítendő fizetési kötelezettség összegéről szóló 13/2025. (V. 14.) NGM rendelet alaptörvény-ellenességének, továbbá nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására és megsemmisítésére, valamint a Fővárosi Törvényszék előtt 108.K.702.113/2025. szám alatt folyamatban lévő perben való alkalmazásának kizárására irányuló bírói kezdeményezést visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A Fővárosi Törvényszék tanácsa (a továbbiakban: indítványozó) 108.K.702.113/2025/22. számú végzésével – az előtte 108.K.702.113/2025. számon folyamatban lévő eljárás felfüggesztése mellett – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *b)* és *f)* pontja, továbbá az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. § (1) bekezdése, valamint a 32. § (1)–(2) bekezdései alapján bírói kezdeményezéssel fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben kérte a 2025. évben hatályos az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 83. § (3) bekezdése, valamint a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 2. mellékletének II. 1.5. pontja, II. 62. 1. és 5. pontjai; a Magyarország 2025. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2024. évi LXXIV. törvény (a továbbiakban: Kvtv. megalapozásáról szóló tv.) 247. § (1), (3) és (5) bekezdései, továbbá a települési önkormányzatok által 2025. évben teljesítendő önkormányzati szolidaritási hozzájárulás összegéről szóló 1/2025. (II. 11.) NGM rendelet (a továbbiakban: 1/2025. NGM rendelet), valamint a települési önkormányzatok helyi iparűzési adóbevételei többlete alapján 2025. május hónapban teljesítendő fizetési kötelezettség összegéről szóló 13/2025. (V. 14.) NGM rendelet (a továbbiakban: 13/2025. NGM rendelet) alaptörvény-ellenességének megállapítását, továbbá a Kvtv. 2. sz. melléklet II. 62. 5. pontja, a Kvtv. megalapozásáról szóló tv. 247. § (3) bekezdése és az 1/2025. NGM rendelet és a 13/2025. NGM rendelet megsemmisítését. Az indítványozó kérte továbbá annak megállapítását, hogy a Kvtv. 2. melléklet II. 62. pontja, a Kvtv. megalapozásáról szóló tv. 247. § (1) és (3) bekezdései, 25. számú melléklete és az 1/2025. NGM rendelet és a 13/2025. NGM rendelet szerint számított szolidaritási hozzájárulás a Helyi Önkormányzatok Európai Chartájáról szóló 1985. október 15-én Strasbourgban kelt egyezmény (a továbbiakban: Charta) 9. cikk 2. és 4. pontjába mint nemzetközi szerződésbe ütközik, ezért kezdeményezte azok megsemmisítését. Indítványozta továbbá a jogszabályi rendelkezéseknek a Fővárosi Törvényszék előtt 108.K.702.113/2025. ügyszám alatt folyamatban lévő perében történő alkalmazásának kizárását.
- [2] 2. Az indítványozó által előadottak alapján Budapest Főváros Önkormányzata (a továbbiakban: felperes) a Kvtv. 2. számú melléklet II. 62.3. pontja szerinti képlet szerint az egész évre vonatkozóan számított szolidaritási hozzájárulást, ezt meghaladóan a május és november hónapokban a Kvtv. megalapozásáról szóló tv. 25. számú mellékletében meghatározott számítási módszer alapján a helyi iparűzési adóbevételei többlete alapján NGM rendeletben meghatározott fizetési kötelezettséget is köteles teljesíteni a központi költségvetés részére.
- [3] A felperes által 2025. évben teljesítendő szolidaritási hozzájárulás összege az 1/2025. (II. 11.) NGM rendelet 1. melléklete alapján 89 114 500 995 forint. A felperes helyi iparűzési adóbevételei többlete alapján 2025. május hónapban teljesítendő fizetési kötelezettség összege a 13/2025. (V. 14.) NGM rendelet 1. melléklete alapján 3 690 798 572 forint. A települési önkormányzatok helyi iparűzési adóbevételei többlete alapján 2025. november hónapban teljesítendő fizetési kötelezettség összegéről szóló 34/2025. (XI. 11.) NGM rendelet értelmében a felperesnek novemberre nem áll fenn fizetési kötelezettsége.

- [4] Az indítványozó szerint az önkormányzati szolidaritási hozzájárulás, valamint a felperes tekintetében május hónapra a 13/2025. NGM rendeletben előírt fizetési kötelezettség összegének meghatározása, valamint a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: alperes) által lefolytatott nettó finanszírozás tartalma alapján a szolidaritási hozzájárulás alapját képező eljárás egyedi jogalkalmazás körébe tartozó hatósági aktus, mellyel szemben a felperest megilleti a tisztességes hatósági eljárás lefolytatásához, az érdemi indokolt döntéshez és jogorvoslathoz való jog. A felperes azonban az önkormányzati szolidaritási hozzájárulás, továbbá a májusi a 13/2025. NGM rendeletben megállapított fizetési kötelezettség összegének jogszabályban történő rögzítése folytán nincs abban a helyzetben, hogy a fizetési kötelezettség számításának helyességét ellenőrizze, vitassa. Az alperes így egy tisztességes hatósági eljárás mellőzésével határozta meg a felperest terhelő szolidaritási hozzájárulás összegét. Erre tekintettel az alperes Áht. 83. § (3) bekezdés szerinti eljárása, figyelemmel a Kvtv. 2. mellékletének 1.5. pontjára, 62. 1. és 5. pontjára, a Kvtv.-t megalapozó tv. 247. § (1), (3) és (5) bekezdéseire, továbbá az 1/2025. (II. 11.) NGM rendelet, a 13/2025. (V.14.) NGM rendelet rendelkezései alaptörvény-ellenesek, sértik a felperes tisztességes hatósági eljáráshoz fűződő jogát és jogorvoslati jogát.
- [5] Az indítványozó előadta, hogy nem vitatott, hogy az alperes a beszédési megbízás benyújtását megelőzően nem folytat le közigazgatási hatósági eljárást, az önkormányzati szolidaritási hozzájárulás és a májusi a 13/2025. NGM rendeletben rögzített fizetési kötelezettség megállapításáról indokolt határozatot nem hoz, a felperest terhelő fizetési kötelezettség összegét a nettósítási adatlap eAdat rendszerbe történő feltöltésével rögzíti. A szolidaritási hozzájárulás nem önkéntes jogkövetéssel érvényesül, hanem a közigazgatás aktív beavatkozását, jogérvényesítő aktust kíván meg. A közjogi fizetési kötelezettség jogalapját és összegét foglalja a Kincstár a nettó finanszírozási adatlapban, amely megtestesíti a konkrét közjogi fizetési kötelezettséget és megteremti a lehetőséget arra, hogy érvényesítse a megelőlegezéséből fakadó követelését az önkormányzattal szemben. Mégis az eljárás során nem derül ki automatikusan, hogy az alperes milyen összegű beszédési megbízást nyújthat be, mivel a felperes nincs abban a helyzetben, hogy megismerje, hogy pontosan hogyan került kiszámításra az inkasszált összeg, bár a támogatás vagy az elvonás összegét egy elektronikus felületen ellenőrizheti konkrét háttérszámítások vagy indokolás feltüntetése nélkül. Ez az alperesi álláspont és az alperesi eljárás azonban az indítványozó szerint alaptörvény-ellenes, a Kincstár nem mellőzhette volna a tisztességes hatósági eljárás lefolytatását, melynek során az alperesnek egy hatósági aktusban kell megállapítania és a jogcímek szerint össze kell vetnie a felperest megillető támogatásokat és terhelő kötelezettségeket.
- [6] A Kvtv., a Kvtv. megalapozásáról szóló tv. megalkotásával a jogalkotó a szolidaritási hozzájárulás, továbbá a májusi a 13/2025. NGM rendeletben meghatározott fizetési kötelezettség megállapítására vonatkozó eljárást ugyan kivette az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) hatálya alól, ezzel egyidejűleg azonban az Ákr. 8. § (1) bekezdését nem módosította, a tisztességes hatósági eljárás érvényesülését biztosító eljárásrend megalkotását elmulasztotta, ezáltal a Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény 2. melléklet II.1.5. pontjában foglalt rendelkezéssel analóg helyzet keletkezett és az indítványozó szerint a szolidaritási hozzájárulás kivetése, továbbá a májusi fizetési kötelezettség megállapítása során a tisztességes hatósági eljárás lefolytatásához való jog az Ákr. szerinti hatósági eljárás lefolytatásával biztosítható. Azzal, hogy nem az Ákr. szabályai szerint jár el az alperes, az Ákr. 7. §-át, és az Ákr. 80. § (1) bekezdését megsértve nem hoz és nem közöl a felperessel határozatot, az ügyben lényegében teljes egészében elvonja a felperes ügyféli jogát.
- [7] Az indítványozó szerint az alperes olyan tevékenységet folytat, amely az Alaptörvény XXIV. cikkének hatálya alá tartozik, mivel a végső fizetési kötelezettség összege és az NGM rendeletekben meghatározott összeg szükségképpen nem egyezik, az alperes ténylegesen jogalkalmazói tevékenység keretén belül számításokat végez, melynek részleteit nem egy nettósítási adatlapon kell a felperesnek megismernie, azonban a Kvtv. 2. melléklet II. 1.5. pontja és a Kvtv. megalapozásáról szóló tv. 247. § (5) bekezdése kiüresíti az alapjogot, mivel a jogalkotónak vagy a szolidaritási hozzájárulás megállapítására és a nettó finanszírozás keretében történő levonására egy eljárási rendet kellett volna megalkotnia és az eljárást az Ákr. 8. § (1) bekezdése szerinti kivett eljárásokban kellett volna szabályoznia, vagy ha az eljárás nem kivett eljárásnak minősül, úgy az úrt a bíróság álláspontja szerint az Ákr. 8. § (2) bekezdése tölti ki.
- [8] Az NGM rendeletek kapcsán az indítványozó előadta, hogy azok nem általánosan kötelező magatartási szabályokat, hanem egyedi döntéseket tartalmaznak az egyes helyi önkormányzatokra vonatkozóan. Az indítványozó szerint az alkotmányjogi probléma nem szűnt meg azáltal, hogy a miniszter az egyedi jogalkalmazó műveltnék az eredményét két jogszabályba foglalja, mert az alkotmányjogi probléma, azaz az ügyfél mellőzése a szolidaritási hozzájárulás kivetésére irányuló eljárásból ugyanúgy megvalósul, a jogorvoslat igénybevétele kizárt, mivel hatósági határozat nélkül egy jogszabállyal szemben kellene a jogorvoslati jogot érvényesíteni, kiüresedik.

- [9] Az államháztartásért felelős miniszter az 1/2025. és a 13/2025. (V. 14.) NGM rendeletben települési önkormányzatokként határozza meg az önkormányzati szolidaritási hozzájárulás, valamint a májusi fizetési kötelezettség összegét, mely tevékenység az egyedi jogalkalmazás körébe tartozó hatósági aktus, mellyel szemben a felperest jogorvoslati jog illeti meg.
- [10] Az indítványozó kéri, hogy az Alkotmánybíróság a 33/2016. (VII. 13.) AB határozat, 18/2024. (XI. 11.) AB határozat analógiája alapján mondja ki, hogy az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerint tisztességes hatósági eljáráshoz való jog, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslati jog érvényesülése indokolja, hogy az alperes az Ákr. rendelkezéseinek alkalmazásával közigazgatási hatósági eljárást folytasson le, a szolidaritási hozzájárulás, továbbá a májusi fizetési kötelezettség összegét jogorvoslattal megtámadható határozatban állapítsa meg, tekintettel arra, hogy a Kvtv. 2. mellékletének II. 62.5. pontja, a Kvtv. megalapozásáról szóló tv. 247. § (3) bekezdése, az 1/2025. (II. 11.) NGM rendelet, a 13/2025. (V.14.) NGM rendelet a szolidaritási hozzájárulás, a májusi fizetési kötelezettség összegének megállapítása során a felperes jogorvoslati jogát, a Kvtv. 2. mellékletének II. 1.5. pontja, II. 62.1. pontja, a Kvtv. megalapozásáról szóló tv. 247. § (1) és (5) bekezdései és az Áht. 83. § (3) bekezdése a felperes tisztességes hatósági eljáráshoz való jogát nem biztosította, így alaptörvény-ellenes helyzet keletkezett és indítványozza továbbá a Kvtv. 2. sz. melléklet II. 62.5. pontjának, továbbá a Kvtv. megalapozásáról szóló tv. 247. § (3) bekezdésének és az 1/2025. NGM rendeletnek, továbbá a 13/2025. NGM rendeletnek a megsemmisítését is, emellett azt is, hogy az Alkotmánybíróság az Abtv. 45. § (4) bekezdése alapján egyedi alkalmazási tilalmat rendeljen el.
- [11] Az indítványozó hangsúlyozza, hogy bár tény az, hogy a pénzügyi források részét képezik a helyi adók és díj-bevételek, ezért nemcsak költségvetési támogatásokat kell ekként érteni, hanem a bevételeit is. E körben az indítványozó bemutatja, hogy a felperes által csatolt beszámolók és egyéb adatok – különösen az Állami Számvevőszék jelentése – alapján megállapítható a jelen ügyben a konfiskáló, elkobzó jelleg. Az indítványozó szerint a szolidaritási hozzájárulás mértéke (amelyhez hozzá kell adni a májusi fizetési kötelezettséget is) a felperesre vonatkozóan egyedileg, abszolút értéken konfiskáló, sőt kifejezetten elkobzó jellegű és nem valósul meg a felperesre vonatkozóan az Egyezmény 9. cikk 2. és 4. pontja szerint az, hogy a felperes a feladataival arányban álló saját pénzügyi forrásokra legyen jogosult és amely elég sokrétű és rugalmas ahhoz, hogy lehetővé tegye a feladatok megvalósításához szükséges költségek tényleges alakulásával a lépéstartást. A felperes tekintetében a szolidaritási hozzájárulás oly mértékben konfiskáló és a finanszírozási rendszer olyan mértékben aránytalan, hogy az az Alkotmánybíróság eszköztárával is mérhetővé válik, amely jogszabály sérti a Charta 9. cikk 2. és 4. pontját. A konfiskáló és végső soron elkobzó szolidaritási hozzájárulás megfizetésével a felperes negatív szaldóval zárja a 2020., 2021., 2022., 2023., 2025. évet, így aránytalan terhet jelent számára a szolidaritási hozzájárulás megfizetése és annak 2025. évben megemelkedett mértéke. A felperes pénzügyi forrásai így nem állnak arányban a jogszabályban meghatározott feladatai ellátásával.
- [12] 3. Az Alkotmánybíróság – az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésének megfelelően – az Alaptörvény védelmének legfőbb szerveként alkotmányos kötelezettségeit hatáskörei gyakorlása folytán teljesíti {3136/2013. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [7]}. Az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó ügyeket az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének a)–g) pontjai sorolják fel. Az alkotmányossági vizsgálat során nemcsak az eljárásait kezdeményező indítványok jogalapját köteles vizsgálni, de nem mellőzheti annak vizsgálatát sem, hogy az egyes indítványok formája és tartalma megfelel-e az Alaptörvényben szabályozott típuskénszernek, továbbá a törvényi feltételeknek {lásd: 3058/2015. (III. 1.) AB végzés, Indokolás [9]}.
- [13] Az Alkotmánybíróság ezért elsőként a jelen ügyben is azt vizsgálta meg, hogy a bírói kezdeményezés megfelel-e az Abtv.-ben előírt feltételeknek.
- [14] 3.1. Az Alkotmánybíróság megvizsgálta, hogy az indítvány nem tekinthető-e ítélt dolognak. A 18/2024. (XI. 11.) AB határozatában (a továbbiakban: Abh.) az Alkotmánybíróság már vizsgálta az Áht. 83. § (3) bekezdését. Az Abh.-ban az Alkotmánybíróság elutasította azt az indítványt, amely szerint az Áht. 83. § (3) bekezdése sértette volna a tisztességes hatósági eljáráshoz való jogot.
- [15] Az Abtv. 31. § (1) bekezdés értelmében, ha alkotmányjogi panasz vagy bírói kezdeményezés alapján az alkalmazott jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés Alaptörvénnyel való összhangjáról az Alkotmánybíróság már döntött, ugyanazon jogszabályra, illetve jogszabályi rendelkezésre és ugyanazon Alaptörvényben biztosított jogra, valamint azonos alkotmányjogi összefüggésre hivatkozással – ha a körülmények alapvetően nem változtak meg – nincs helye az alaptörvény-ellenesség megállapítására irányuló alkotmányjogi panasznak, valamint bírói kezdeményezés alaptörvény-ellenesség megállapítására irányuló vizsgálatának.

- [16] Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban már érdemben vizsgálta az Áht. 83. § (3) bekezdésének az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésébe ütközését, elutasítva a megsemmisítésére irányuló indítványt. Tekintettel arra, hogy a körülmények az Abh. óta nem változtak meg, és az Alkotmánybíróság bírói kezdeményezés alapján a támadott jogszabályi rendelkezés Alaptörvénnyel való összhangjáról már döntött, az indítványozó kérelme e vonatkozásban ítélt dolognak minősül.
- [17] 3.2. Az Abtv. 25. § (1) bekezdése szerint, ha a bírónak az előtte folyamatban lévő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmaznia, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett –, az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *b)* pontja alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezheti a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását.
- [18] Az Abtv. 32. § (1)–(2) bekezdés alapján a bíró – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett –, az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *f)* pontja alapján az Alkotmánybíróság eljárását kezdeményezi, ha az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek nemzetközi szerződésbe ütközését észleli.
- [19] 3.3. Az Alkotmánybíróság vizsgálta, hogy az indítványozó bíró olyan jogkövetkezmény alkalmazását kérte-e, amelynek kezdeményezésére jogosult.
- [20] Az indítványozó érvelése szerint a jogalkotónak a szolidaritási hozzájárulás megállapítására és a nettó finanszírozás keretében történő levonására egy eljárási rendet kellett volna megalkotnia és az eljárást az Ákr. 8. § (1) bekezdése szerinti kivett eljárásokban kellett volna szabályoznia; a Kvtv., a Kvtv. megalapozásáról szóló tv. megalkotásával a jogalkotó a szolidaritási hozzájárulás, továbbá a májusi a 13/2025. NGM rendeletben meghatározott fizetési kötelezettség megállapítására vonatkozó eljárást ugyan kivette az Ákr. hatálya alól, ezzel egyidejűleg azonban az Ákr. 8. § (1) bekezdését nem módosította, a tisztességes hatósági eljárás érvényesülését biztosító eljárásrend megalkotását elmulasztotta.
- [21] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy tartalmilag az indítvány e részében mulasztásban megnyilvánuló alaptörvény-ellenességre utal, a jelenleg hatályos rendelkezések hiányosságát állítja.
- [22] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a jogalkotó által mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállásának megállapítását mint az Alkotmánybíróság által hatáskörei gyakorlása során alkalmazható jogkövetkezményt szabályozza, nem önálló eljárásként. Amint arra az Alkotmánybíróság több korábbi döntésében is utalt „a bírói kezdeményezés csak jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányulhat, bíró a folyamatban lévő ügyben alaptörvény-ellenes mulasztás kimondását nem indítványozhatja” {lásd például: 3136/2018. (IV. 19.) AB végzés, Indokolás [15]; 3212/2019. (VII. 16.) AB végzés, Indokolás [15]; 3148/2025. (V. 15.) AB végzés, Indokolás [18]}.
- [23] Mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállásának megállapítására irányuló indítvány előterjesztésére az Abtv. hatálybalépése óta nincs jogszabályi lehetőség, így annak kezdeményezésére az indítványozó sem jogosult.
- [24] 3.4. Az indítványozó szerint továbbá az alkotmányjogi problémát az eredményezi, hogy a miniszter az egyedi jogalkalmazó műveletnek az eredményét két jogszabályba foglalja, az ügyfél mellőzése a szolidaritási hozzájárulás kivetésére irányuló eljárásból megvalósul, a jogorvoslat igénybevétele kizárt, mivel hatósági határozat nélkül egy jogszabállyal szemben kellene a jogorvoslati jogot érvényesíteni.
- [25] Az Alkotmánybíróság ugyanakkor rámutat arra, hogy amennyiben az alaptörvény-ellenes jogszabály rendelkezésének alkalmazása vagy hatályosulása folytán közvetlenül, bírói döntés nélkül következett be a jogsérelem, és nincs a jogsérelem orvoslására szolgáló jogorvoslati eljárás, úgy az érintett az Abtv. 26. § (2) bekezdése szerinti ún. közvetlen alkotmányjogi panaszeljárást kezdeményezhet az Alkotmánybíróságon. A „bírói döntés nélkül” kitételből – a közigazgatási határozatok bírói felülvizsgálatának lehetőségére tekintettel – következik a hatósági jogalkalmazás nélküli jogsérelem bekövetkezése is, hiszen közigazgatási jogalkalmazás esetén megtámadható döntés születik. A közigazgatási perben hozott jogerős döntés ellen az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján lehet helye alkotmányjogi panasz előterjesztésének, megelőző hatósági eljárás hiányában viszont az Abtv. 26. § (2) bekezdés szerinti kivételes eljárás kezdeményezésére van lehetőség az érintettnek az Alkotmánybíróság előtt.

- [26] Az indítványozó kifejezetten maga hivatkozik arra, hogy az alperes a beszédési megbízás benyújtását megelőzően nem folytat le közigazgatási hatósági eljárást, az önkormányzati szolidaritási hozzájárulás és a májusi a 13/2025. NGM rendeletben rögzített fizetési kötelezettség megállapításáról indokolt határozatot nem hoz.
- [27] A fentiekben is rögzítettek szerint azonban, amennyiben a kifogásolt jogszabály közvetlenül vezet az érintett jogsérelméhez, hatósági jogalkalmazás során közvetlenül következik be a jogsérelem, de nincs formális hatósági döntés, úgy az érintett személy vagy szervezet az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz [ld. pl. 3086/2016. (IV. 26.) AB határozat, Indokolás [30]]. A jogorvoslathoz való jog tehát végső soron az érintett számára ilyenkor is biztosított, ugyanakkor ebben az esetben nem a bíróságon keresztül, hanem közvetlenül az Alkotmánybíróságon az Abtv. 26. § (2) bekezdése alapján előterjesztett alkotmányjogi panasz útján, de csak az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznolcvan napon belül. Az Abtv. ilyen esetben a bírónak nem biztosít indítványozói jogosultságot, hiszen ezzel épp a jogalkotó által megállapított határidő megkerülésére lenne lehetőség a bíróság előtt indított eljáráson keresztül.
- [28] 3.5. Az Abtv. 25. § (1) bekezdése értelmében az egyedi normakontroll eljárásnak további két – egymással összefüggő – feltétele, hogy a bírói kezdeményezés ténybeli alapja a bíró előtt folyamatban lévő egyedi ügy legyen, és a kezdeményezésnek ebben az ügyben alkalmazandó jogszabály vizsgálatára kell irányulnia [3112/2014. (IV. 17.) AB végzés, Indokolás [3]; 3058/2015. (III. 31.) AB végzés, Indokolás [22]]. Az eljáró bíró tehát csak azon jogszabály, illetve jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítására tehet indítványt, melyet a konkrét ügy elbírálása során kifejezetten alkalmaznia kell(ene) [pl. 3192/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [14]].
- [29] Ennélfogva alapvető feltétel a támadott norma és a folyamatban lévő egyedi ügy közötti közvetlen összefüggés. Amennyiben a bírói kezdeményezés olyan jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést támad meg az Alkotmánybíróság előtt, amely az előtte folyamatban lévő ügygel nem áll összefüggésben, annak elbírálása során nyilvánvalóan nem kerül alkalmazásra, akkor érdemi alkotmányossági vizsgálatnak nincs helye [3193/2014. (VII. 15.) AB végzés, Indokolás [5], 3134/2023. (III. 27.) AB határozat, Indokolás [15]]. Ennek alapja, hogy az „alkalmazandó jog megállapítása a rendes bíróság – a konkrét perben eljáró bíró – hatásköre, az Alkotmánybíróság általában tartózkodik attól, hogy e mérlegelésbe beavatkozzon. A bíró feladata és hatásköre ugyanis eldönteni, hogy mely jogszabályok és konkrét jogszabályi rendelkezések alapján, illetve alkalmazásával dönt a benyújtott kereset (előterjesztett vád) tárgyában. Ugyanakkor az Alkotmánybíróságnak alkotmányos funkciójával összefüggésben az Alaptörvényből és az Abtv.-ből fakadó kötelessége, hogy a bírói kezdeményezés törvényi feltételeinek a fennállását megvizsgálja, s azok nyilvánvaló hiánya esetében a kezdeményezést visszautasítsa” [3193/2014. (VII. 15.) AB végzés, Indokolás [6], legutóbb: 3379/2022. (X. 12.) AB határozat, Indokolás [22]].
- [30] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata értelmében ugyanis a bírói kezdeményezés mint normakontroll egyedi vagy konkrét jellege az absztrakt utólagos normakontrollhoz képest annyiban szűkebb, hogy az indítványozó bíró csak az ügyben alkalmazott jogszabályt támadhatja meg és részletesen meg kell indokolnia, hogy az adott ügyben valóban szükséges alkalmaznia a támadott jogi normát. Csak ezzel biztosítható ugyanis a kezdeményezés egyedi – konkrét – normakontroll jellege. Az Alkotmánybíróság ezért rámutatott, hogy az „eljáró bíró tehát csak azon jogszabály, illetve jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítására tehet indítványt, melyet a konkrét ügy elbírálása során kifejezetten alkalmaznia kell(ene)” [3058/2015. (III. 31.) AB végzés, Indokolás [22]].
- [31] A konkrét ügyben – az előző pontokban már rögzítettek szerint – az indítványozó által előadott indokolás részben még nem létező normák megalkotásának elmulasztásán alapul, részben pedig közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása és formális hatósági döntés meghozatala nélkül, közvetlenül hatályosuló normák alapján bekövetkező alapjogsérelemre utal. Azt azonban az indítványozó bíróság nem támasztotta alá kellő indokolással, hogy a vitatott normák közvetlen alkalmazhatósága illetve hatályosulása ellenére a bíróságnak ezeket a jogszabályi rendelkezéseket a bírói kezdeményezés alapjául szolgáló egyedi ügyben miért kellene mégis közvetlenül alkalmaznia.
- [32] Az Abtv. 52. § (4) bekezdése szerint az alkotmánybírósági eljárás feltételeinek fennállását az indítványozónak kell igazolnia. Ebből következően, ha a kezdeményező bíró nem állítja, hogy a támadott normát az ügyben alkalmazni kellene, vagy nem mutat rá az alaptörvény-ellenesnek vélt norma és az egyedi ügy kapcsolatára oly módon, hogy az összefüggés az Alkotmánybíróság számára az indítvány tartalmából egyértelműen megállapítható legyen, az alkotmánybírósági eljárás lefolytatásának – az adott norma vonatkozásában – nincs helye [23/2015. (VII. 7.) AB határozat, Indokolás [18]; 3195/2018. (VI. 8.) AB végzés, Indokolás [11]; 3351/2021. (VII. 23.) AB végzés, Indokolás [21]].

- [33] Rádadásul, amennyiben az indítványozó egyetlen beadványban több jogszabályi rendelkezést is támad, akkor az indítványnak valamennyi jogszabályi rendelkezés vonatkozásában, külön-külön ki kell elégítenie a törvényben meghatározott követelményeket {lásd hasonlóan 3193/2016. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [15]; 3150/2025. (V. 15.) AB végzés, Indokolás [35]; 3221/2025. (VII. 11.) AB határozat, Indokolás [59]; 3419/2025. (XII. 10.) AB végzés, Indokolás [40]}.
- [34] Jelen esetben ez azt jelenti, hogy az indítványozónak valamennyi támadott jogszabályi rendelkezés tekintetében igazolnia kellett volna, hogy az adott jogszabályi rendelkezést a konkrét ügy elbírálása során alkalmaznia kellene. A támadott jogszabályi rendelkezések közül például az alaptörvény-ellenesnek vélt NGM rendeletek ugyanis nemcsak a felperes, hanem valamennyi települési önkormányzat vonatkozásában meghatározzák a szolidaritási hozzájárulás összegét, így a rendeletek – a felperesen kívüli települési önkormányzatokra vonatkozó része – eleve nem tekinthető az ügyben alkalmazandó normának.
- [35] Az indítványozó bíróság az indítványban még azt sem igazolta kellően, hogy egyáltalán milyen jogszabályi alapon indult meg az a konkrét ügy, amelynek során a támadott jogszabályi rendelkezéseket kifejezetten alkalmaznia kell(ene), vagyis létezik-e egyáltalán olyan közigazgatási cselekmény, amely közigazgatási jogvita tárgyát képezheti. A becsatolt iratok tanúsága szerint ugyanis az alperes a védiratában már eleve azt is vitatta, hogy a felperesi kereset bíróság által elbírálható közigazgatási jogvitát érint-e, a Nettósítási Adatlap pedig közigazgatási cselekménynek minősül-e.
- [36] Ennek a bírói kezdeményezés szempontjából azért is van különös jelentősége, ha ugyanis az alperes kifogásaira a válasz nemleges, úgy nincs olyan konkrét ügy, amelynek elbírálása során a támadott jogszabályi rendelkezéseket a bíróságnak alkalmaznia kellene.
- [37] Az Alkotmánybíróság utal továbbá arra is, hogy az indítvánnyal érintett ügyben a felperes önkormányzat és az alperes Kincstár ugyanannak az államháztartási kapcsolatrendszernek a résztvevői, közöttük elsősorban a közfeladatok ellátását célzó költségvetési, elszámolási és finanszírozási kapcsolat áll fenn. Az Áht. 2. § alapján az államháztartás a közfeladatok ellátásának egységes szervezeti, tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási szabályok szerint működő rendszere. Az Áht. 3. § (1) bekezdése szerint pedig az államháztartás központi és önkormányzati alrendszerből áll. A helyi önkormányzat tehát az egységes államháztartási rendszer része, a vonatkozó szabályozás alapján kapcsolata a Kincstárral nem feltétlenül és nem mindenkor közigazgatási hatósági jogviszonyban realizálódik, az Áht. automatikusan nem hatósági jogkört hoz létre a költségvetési finanszírozás különböző jogcímei szerinti végrehajtása során, de egyes finanszírozási eszközök, módok alkalmazása esetére hatósági típusú fellépést és jogviszonyt teremt.
- [38] Az Alkotmánybíróság az Abh.-ban egyrészt megállapította, hogy az Áht. 83. § (3) bekezdése tartalmilag egy olyan összetett norma, amely az államháztartás önkormányzati alrendszerének finanszírozási rendjéből (nettó finanszírozás) következő egyik szabályozási kérdésre ad választ egy sajátos elszámolástechnika intézményesítésével (Abh., Indokolás [38]), másrészt, hogy a Kincstár azon tevékenysége, amelyben az Áht. 83. § (3) bekezdése alapján kibocsátotta a beszédési megbízást, nem állt az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése alkalmazási hatálya alatt, ezt ugyanis nem hatósági minőségében végezte a Kincstár (Abh., Indokolás [113]).
- [39] Végezetül az Alkotmánybíróság utal arra is, hogy a jogalkotó – a bírói kezdeményezés benyújtását követően – az államháztartási tárgyú törvényeknek a tagállamok költségvetési keretrendszerére vonatkozó követelményekről szóló 2011/85/EU irányelv módosításáról szóló, 2024. április 29-i (EU) 2024/1265 tanácsi irányelv átültetésével összefüggő módosításáról szóló 2025. évi XCI. törvény 11. § (3) bekezdésével az Áht. 83. §-át új (7)–(11) bekezdésekkel egészítette ki. Eszerint az önkormányzati szolidaritási hozzájárulás tárgyában megállapított és beszédett összege kapcsán az önkormányzat elszámolásra irányuló kérelmet nyújthat be a beszédést követő 15 napon belül, ha a hatósági átutalási megbízás keretében a kincstár nem a jogszabályok által előírt összeget vonta el. Ezt a kérelmet a kincstár az Ákr. szabályai szerint bírálja el. A törvény célja – az előterjesztői indokolás szerint –, hogy teljesítse a 18/2024. (XI. 11.) AB határozat és a kapcsolódó közigazgatási perben a Kúria által kimondott elvárást, miszerint az önkormányzati szolidaritási hozzájárulás beszédésével összefüggésben a Magyar Államkincstárnak hatósági hatáskörben kell eljárnia.
- [40] Mivel az indítványozó nem igazolta, hogy a támadott jogszabályi rendelkezéseket a konkrét ügy elbírálása során alkalmaznia kellene {hasonlóan lásd: 3112/2014. (IV. 17.) AB végzés, Indokolás [3]–[4]; 3378/2024. (X. 18.) AB végzés, Indokolás [15]–[16]}, ezért az indítvány érdemi vizsgálatának nem volt helye.
- [41] Az Alkotmánybíróság korábban más összefüggésben, a támadható jogszabály vonatkozásában kifejtette, hogy az „Abtv. nem teszi lehetővé a bíró számára, hogy utólagos absztrakt normakontrollt kezdeményezzen, a bírói kezdeményezés nem *actio popularis*” [3193/2014. (VII. 15.) AB végzés, Indokolás [5]], a megállapítás azonban az indítvány tartalmára is vonatkozik. Az egyedi normakontroll eljárás nem keveredhet az Abtv. 26. § (2) beke-

désében szabályozott közvetlen alkotmányjogi panaszra induló eljárással {3238/2025. (VII. 11.) AB végzés, Indokolás [22]}.

- [42] 4. Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján a bírói kezdeményezést részben az indítványozó jogosultságának hiánya miatt az Abtv. 64. § *b)* pontja alapján, részben az Abtv. 25. § (1) bekezdésében foglalt törvényi feltételeknek való meg nem felelés miatt, az Abtv. 64. § *d)* pontja alapján, részben pedig az Abtv. 31. § (1) bekezdésére tekintettel az Abtv. 64. § *f)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2026. január 20.

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kozma Ákos s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó alkotmánybíró különvéleménye

- [43] A 18/2024. (XI. 11.) AB határozat előadó bírója voltam. Ezért a jelen végzés rendelkező részét és indokolását sem tudom támogatni.

Budapest, 2026. január 20.

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: III/3110/2025.

• • •

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 1052/2026. (II. 11.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.I.21.249/2024/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (Dr. Halmos Ügyvédi Iroda, eljáró ügyvéd: dr. Halmos Péter) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, melyben kérte a Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.I.21.249/2024/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [2] 1.1. Az indítvány alapjául szolgáló ügyben a felperes házassági vagyoni igények érvényesítését kérte, többek között a házastársi közös vagyon megosztását. Az indítványozó ennek az ügynek az I. rendű alperese volt.
- [3] A Pécsi Törvényszék 2024. március 26. napján kelt, 50.P.20.051/2021/159. számú ítéletével egyebek mellett megállapította a peres felek között fennállt életközösség időtartamát, a házastársi közös vagyonszerzés körében a vagyontárgyak és ingatlanok megosztását, kártérítés megfizetésére kötelezte az indítványozót, továbbá az indítványozó és a II. rendű alperes között létrejött ajándékozási szerződést a felperessel szemben hatálytalannak minősítette.
- [4] Az alperesek fellebbezése nyomán eljáró Pécsi Ítéltábla 2024. október 10. napján kelt, Pf.III.20.022/2024/10. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét – a fellebbezett részében – helybenhagyta.
- [5] Az alperesek ezt követően terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet, amelyhez felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet is csatoltak. A Kúria 2025. február 25. napján kelt, Pfv.I.21.249/2024/2. számú végzésével a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 408. § (2) bekezdése alapján megállapította, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú döntést azonos jogszabályhelyre és jogi indokolásra utalással hagyta helyben, így az ügyben főszabály szerint nincs helye felülvizsgálatnak, azonban az kivételesen, a Pp. 409. §-ának megfelelően engedélyezhető. A Kúria azonban a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet – annak alaki és tartalmi hiányosságai miatt – végzésével visszautasította. Indokolása szerint az alperesek nem jelelték meg kellőképpen azokat az engedélyezési okokat és jogkérdéseket, amelyeken hivatkozásuk alapulhatott volna. A kérelemből nem derült ki, hogy a joggyakorlat egységét vagy továbbfejlesztését kívánják elérni (Kúria végzése, Indokolás [10]), továbbá nem hivatkoztak a Pp. 410. § (2) bekezdés c) pont cd) alpontjának megfelelő módon (így különösen a hivatkozott határozat azon részének megjelölésével, amelytől a jogerős ítélet jogkérdésben eltér) konkrét kúriai határozatra sem (Kúria végzése, Indokolás [14]). Ezen túlmenően a Kúria szerint elmaradt az elvi jelentőségű jogkérdés pontos megfogalmazása is (mely nem azonos a fél által állított jogszabálysértéssel, az csupán a kiindulópontja az elvi jelentőségű jogkérdésnek, Kúria végzése, Indokolás [12]), ezért a kérelem nem felelt meg a Pp.-ben előírt kötelező tartalmi követelményeknek.
- [6] 1.2. Az indítványozó ezt követően az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, kérve a Kúria végzésének megsemmisítését. Indítványában kifejtette, hogy álláspontja szerint a támadott döntés sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, R) cikk (2) bekezdését, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit, továbbá a 28. cikkét.
- [7] Az indítványozó elsősorban a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmére hivatkozott. Szerinte a Kúria visszautasító döntése – a peranyagot és az alkalmazott jogi indokolást nem vizsgálva – nem biztosította azokat az eljárási garanciákat, amelyeket a tisztességes bírósági eljárás követelménye elvár. Álláspontja szerint a Kúria a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem elbírálásakor nem vette figyelembe a tisztességes eljáráshoz való jog szempontjából jelentős körülményeket, döntéséből nem ismerhetők fel alkotmányossági mérlegelési szempontok, így nem ismerte fel az ügy alapjogi vetületét és nem folytatott le alapjogi mérlegelést. Érvelése értelmében az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, R) cikk (2) bekezdése, 28. cikke és XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése jelen ügyben természetes fogalmi egységet alkotnak, így az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését illetően,

figyelemmel a többi sérelmezett alaptörvényi rendelkezés céljára, azt állította, hogy a bíróságnak a jogszabályok adta értelmezési mozgástér keretein belül azonosítania kell a jogszabály céljának érvényesülését, és a bírói döntésben alkalmazott jogszabályokat elsősorban arra tekintettel kell értelmeznie. Az indítványozó szerint a bíróság által elfogadott jogértelmezés alaptörvény-ellenessége – más alapvető jogok érintettsége mellett – önmagában, a józan ésszel való ellentétre hivatkozva is megítélhető. Az indokolt bírói döntéshez fűződő követelmény alapján a bíróságnak alaposan meg kell vizsgálnia és döntésében értékelnie kell a jogszabályi célra és annak józan ésszel való megfelelőségére vonatkozó érveket, amit szerinte a jelen ügyben csak részlegesen, elsősorban a kérelem V. pontjára korlátozódva tett meg. Álláspontja szerint a Kúria az Alaptörvényben rögzített kötelezettségének nem tett eleget, így a döntés önkényessé vált, mert kilépett abból a jogértelmezési keretből, amelyet számára az Alaptörvény előírt. Az alkotmányjogi panasz részletesen bemutatja, hogy az indítványozó megítélése szerint a Kúria jogi álláspontja miért volt téves, és a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem miért felelt meg valamennyi törvényi feltételnek.

- [8] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) és (2) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg. Ennek során vizsgálnia kellett a befogadhatóság mind formai, mind tartalmi feltételeinek érvényesülését. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság a következő megállapításokra jutott.
- [9] 2.1. Az indítványozó az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett bírói döntést követő 60 napon túl, a 61. napon nyújtotta be [Abtv. 30. § (1) bekezdés], ami azonban az Ügyrend 28. § (2) bekezdése értelmében határidőben benyújtottnak tekintendő, mivel a határidő utolsó napja munkaszüneti napra esett.
- [10] Az indítvány tartalmazza azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza [Abtv. 52. § (1b) bekezdés a) pont]. Az indítvány a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése vonatkozásában tartalmazza az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont]. Ugyanakkor az indítványban megjelölt B) cikk (1) bekezdésére az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint csak a kellő felkészülési idő hiányával, illetve a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás tilalmával összefüggésben alapítható alkotmányjogi panasz [lásd például: 3045/2022. (I. 31.) AB végzés, Indokolás [12]], ami jelen ügyben nem teljesült. Továbbá az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem minősül Alaptörvényben biztosított jognak az R) cikk (2) bekezdése, valamint a 28. cikk sem [lásd például: az R) cikk (2) bekezdés vonatkozásában a 3305/2025. (IX. 30.) AB végzés, Indokolás [13]; a 28. cikk vonatkozásában a 3096/2025. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [14]]. Ez alapján ezek az indítványi elemek nem felelnek meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pontja előírásainak. Az indítvány tartalmazza az Alkotmánybíróság által az indítványozó szerint vizsgálandó bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés c) pont], továbbá tartalmazza az Alaptörvény megsértett rendelkezését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés d) pont]. Az indítvány tartalmaz kifejezett kérelmet a bírói döntés megsemmisítésére [Abtv. 52. § (1b) bekezdés f) pont]. Az indítvány a XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével [Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pont]. Ugyanakkor az indítványozó a XXVIII. cikk (7) bekezdése állított sérelmével kapcsolatban egyáltalán nem adott elő alkotmányjogilag értékelhető indokolást (csak megemlítette ezt a cikket). Mindezek alapján ez az indítványi elem nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja előírásainak.
- [11] Az indítvány egyebekben – Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában – megfelel annak a tartalmi feltételnek, mely szerint – az indítványozó állítása alapján – az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be [Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pont]. Az indítvány továbbá megfelel annak a tartalmi feltételnek, mely szerint az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva [Abtv. 27. § (1) bekezdés b) pont]. Az indítványozó jogosultnak tekinthető [Abtv. 51. § (1) bekezdés]. Az indítványozó érintettnek tekinthető [Abtv. 27. §]. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése az alkotmányjogi panaszok elbírálása szempontjából Alaptörvényben biztosított jogot tartalmaz.
- [12] 2.2. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kétye, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így azok fennállását az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja [3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]].
- [13] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelmével összefüggésben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem fogalmaz meg, figyelemmel a panasz tartalmára és az Alkotmánybíróságnak a XXVIII. cikk (1) bekezdésével kapcsolatos, részletesen kimunkált esetjogára. Az Alkotmánybíróság-

nak ezért azt kellett értékelnie, hogy az alkotmányjogi panasz alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességi kétely felvethető-e.

- [14] Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően az Alkotmánybíróság hatáskörébe kizárólag a bírói döntéseknek az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamenyny jog sérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}. E körben ugyanakkor az Alkotmánybíróság arra is utal, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettség alkotmányos követelményéből az fakad, hogy a bíróság döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően köteles számot adni {lásd például: 3370/2023. (VII. 19.) AB végzés, Indokolás [27]}.
- [15] Az Alkotmánybíróság jelen ügyben megállapította, hogy állandó gyakorlatának megfelelően nem rendelkezik hatáskörrel a rendes bíróságok törvényességi vizsgálata körében értékelendő azon kérdés megválaszolására, hogy a Pp. felülvizsgálat engedélyezésére vonatkozó szabályaiban, így különösen a Pp. 410. § (2) bekezdés c) pontjában rögzített feltételek a konkrét ügyben fennálltak-e. A Kúria a támadott végzésében részletesen kitért arra, hogy az indítványozó felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelme miért nem felel meg a törvényi követelményeknek, és ezáltal miért nem teszi lehetővé a felülvizsgálat engedélyezésének vizsgálatát. A Kúria hivatkozott a felülvizsgálat engedélyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2021. (VII. 12.) PK véleményre is, ami az engedélyezés feltételeit értelmezi. A felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem törvényi feltételeknek való megfeleltetése viszont olyan szakjogi, törvényességi kérdés, amelyben az Alkotmánybíróság – következetes gyakorlatának megfelelően – a Kúria döntését nem bírálhatja felül {3365/2019. (XII. 16.) AB végzés, Indokolás [21]; 3308/2019. (XI. 18.) AB végzés, Indokolás [20]; 3188/2020. (V. 27.) AB végzés, Indokolás [22]; 3095/2025. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [26]}.
- [16] Az Alkotmánybíróság arra is utal, hogy a Kúria az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó indokolási kötelezettségének eleget téve, alkotmányjogi értelemben kellő részletességgel indokolta meg azon álláspontját, hogy miért utasítja vissza a felülvizsgálat engedélyezését. Önmagában az, hogy az indítványozó az egyébként megindokolt bírósági döntést megalapozatlannak, tévesnek és ezekből kifolyólag magára nézve sérelmesnek tartja, nem tekinthető az eljárás tisztességessége [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] követelményrendszerén belül értékelhető alkotmányossági kérdésnek.
- [17] Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján arra a következtetésre jutott – figyelembe véve a Kúria végzésében kifejtett indokolását –, hogy az indítványozó alkotmányjogi panasza a sérelmezett döntéssel kapcsolatban nem állított bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességi kételyt, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem vetett fel. Az indítvány a Kúria döntésével kapcsolatban nem alkotmányossági, hanem törvényességi, szakjogi kifogásokat fogalmaz meg, melyek felülbírálatára az Alkotmánybíróság nem rendelkezik hatáskörrel. Erre tekintettel az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt vagylagos befogadhatósági feltételek egyikének sem.
- [18] 3. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 56. § (3) bekezdésére figyelemmel – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2026. január 20.

*Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró*

*Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró*

*Dr. Kozma Ákos s. k.,
alkotmánybíró*

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1451/2025.

• • •

Az Alkotmánybíróság Határozatai az Alkotmánybíróság hivatalos lapja, mely elektronikus formában, időszakosan jelenik meg.

A kiadvány az Alkotmánybíróság döntéseinek gondozott, anonimizált változatú szövegét tartalmazza.

Az Alkotmánybíróság Határozatainak egyes számai bárki számára, személyazonosítás nélkül, korlátozástól mentesen, díjmentesen hozzáférhetőek az Alkotmánybíróság honlapján: www.alkotmanybirosag.hu

A szerkesztésért felel: dr. Szabó Attila, az Alkotmánybíróság főtktára
layout: www.escom.hu

Kiadja az Alkotmánybíróság Hivatala, 1015 Budapest, Donáti u. 35-45.

Felelős kiadó: dr. Szabó Attila, az Alkotmánybíróság főtktára

Internet: www.alkotmanybirosag.hu • E-mail: tajekoztatas@mkab.hu

HU ISSN 2062-9273